

**ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО
ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ
УКРАЇНИ**

ДЕРЖЛІСАГЕНТСТВО
вул. Шота Руставелі, 9-А, м. Київ, 01601
тел.: (044) 235-55-06
тел/факс: (044) 235-77-24
E-mail: sprava@forest.gov.ua
Код ЄДРПОУ 37507901

**STATE FOREST RESOURCES
AGENCY OF UKRAINE**

Shota Rustaveli St., 9-A
01601 Kyiv, Ukraine
tel.+38 (044) 235-55-06
fax +38 (044) 235-77-24
E-mail: sprava@forest.gov.ua

	№
На №	від

**Державна регуляторна служба
України**

Щодо погодження проєкту акта

Державне агентство лісових ресурсів України згідно з пунктом 1.6 Плану організації підготовки проєктів актів та виконання інших завдань, необхідних для забезпечення реалізації Закону України від 20 червня 2022 року № 2321-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо збереження лісів», відповідно до Регламенту Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18 липня 2007 року № 950, надсилає проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Правил відтворення лісів» для погодження.

Проєкт акта погоджено Міністром захисту довкілля та природних ресурсів України Стрільцем Р.О.

Просимо розглянути та погодити проєкт акта у тижневий термін.

Додатки:

1. Проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Правил відтворення лісів» на 4 арк. в 1 прим.;
2. Порівняльна таблиця до проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Правил відтворення лісів» на 6 арк. в 1 прим.;
3. Пояснювальна записка до проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Правил відтворення лісів» на 3 арк. в 1 прим.;
4. Лист Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 19.09.2022 № 25/1-22/12478-22 на 5 арк. в 1 прим.;
5. Аналіз регуляторного впливу на 9 арк. в 1 прим.;
6. Повідомлення про оприлюднення на 2 арк. в 1 прим.;
7. Протокол узгоджувальної наради з питань обговорення пропозицій народного депутата України Ю.Ю. Овчинникової від 11.10.2022 № 81д9/15-2022/172021 до проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Правил відтворення лісів» на 15 арк. в 1 прим.;

8. Протокол Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України узгодження позицій до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Правил відтворення лісів» на 8 арк. в 1 прим;
9. Доопрацьований проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Правил відтворення лісів» на 6 арк. в 1 прим.;
10. Доопрацьована порівняльна таблиця до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Правил відтворення лісів» на 9 арк. в 1 прим.

Голова

Юрій БОЛОХОВЕЦЬ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА

від _____ 202_ р. № _____

Київ

Про внесення змін до Правил відтворення лісів

Кабінет Міністрів України **постановляє:**

Внести до Правил відтворення лісів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 1 березня 2007 року № 303 (Офіційний вісник України, 2007 р., № 16, ст. 589; 2013 р., № 82, ст. 3041; 2020 р., № 2, ст. 62, № 76, ст. 2432) зміни, що додаються.

Прем'єр-міністр України

Денис ШМИГАЛЬ

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від _____ 202_ р. № _____

ЗМІНИ,
що вносяться до Правил відтворення лісів

1. Пункт 1 доповнити абзацом такого змісту:
«Правила є обов'язковими до виконання всіма власниками лісів, постійними лісокористувачами.».
2. Пункт 2 викласти в такій редакції:
«2. Відтворення лісів здійснюється власниками лісів та постійними лісокористувачами на лісових ділянках, шляхом відновлення лісових ділянок, що були вкриті лісовою рослинністю, а на землях, що раніше не були зайняті лісом або виділених для створення лісових насаджень – лісорозведення.
Лісорозведення здійснюється шляхом створення лісових культур або шляхом сприяння природному відновленню на придатних для створення лісів землях, не вкритих лісовою рослинністю.».
3. Пункт 5 викласти в такій редакції:
«5. Обсяги робіт щодо відновлення лісів і лісорозведення визначаються на підставі матеріалів лісовпорядкування, або спеціального обстеження, що здійснює власник лісів чи постійний лісокористувач, з урахуванням необхідності збереження природних екосистем.
Відновлення лісів та лісорозведення здійснюються у спосіб, що забезпечує створення стійких до кліматичних змін лісів з високими захисними властивостями, з урахуванням недопущення інвазій чужорідних видів у природні екосистеми.».
4. У пункті 8 після слів «лісорослинних умов» доповнити словами «, природно-кліматичних умов з дотриманням вимог лісокультурного (лісонасінневого) районування.»
5. У пункті 9 після слова «Проектування» доповнити словом «лісокультурних».
6. Пункт 12 викласти в такій редакції:
«12. Відтворення лісів забезпечується природним способом (використання природного поновлення господарсько цінних порід), штучним способом (створення лісових культур методом садіння садивного матеріалу, висіванням насіння або поєднання методів садіння та висівання) і комбінованим способом, який поєднує природне поновлення та створення лісових культур.
Вибір кожного із способів відтворення лісів здійснюють з урахуванням особливостей відповідної лісокультурної площі проводиться власником лісів або постійним лісокористувачем.».
7. Пункт 15 викласти в такій редакції:

«15. Площі ділянок із задовільним попереднім поновленням після рубки підлягають технічному прийманню та за його результатами зараховуються до загальної площі відтворення лісів.».

8. У пункті 16 після слів «під час» доповнити словами «технічного приймання та».

9. Пункт 17 викласти в такій редакції:

«17. На ділянках з недостатньою кількістю або нерівномірним розміщенням природного поновлення господарсько цінних порід лісових дерев і чагарників проводиться доповнення шляхом часткового висівання насіння і садіння садивного матеріалу головних та супутніх порід.».

10. Пункт 19 доповнити абзацами такого змісту:

«висівання насіння під наметом деревостану;
залишення насінників на суцільних зрубках.».

11. Пункт 20 виключити.

12. У реченні першому абзацу першого пункту 22 слова «очищені від деревини і порубкових залишків та» виключити.

13. Пункт 23 викласти в такій редакції:

«23. На кожен ділянку після обстеження власниками лісів і постійними лісокористувачами складаються проєкт створення лісових культур або проєкт під природне поновлення.».

14. У пункті 29 після слів «шкідників і хвороб» доповнити словами «, пошкодження тваринами».

15. Пункт 32 викласти в такій редакції:

«32. Для відтворення лісів використовується:
садивний матеріал вирощений із відкритою кореневою системою;
садивний матеріал вирощений із закритою кореневою системою;
садивний матеріал вирощений із вегетативного матеріалу або з природного поновлення;
посівний матеріал — насіння деревних та чагарникових порід, яке підготовлене до висівання.

Насіння деревно-чагарникових порід (шишки, супліддя, плоди) заготовляється на об'єктах постійної лісонасінневої бази та у високопродуктивних насадженнях відповідно до лісонасінневого (лісокультурного) районування.».

16. Пункт 33 викласти в такій редакції:

«33. Лісове насіння і садивний матеріал повинен відповідати державним стандартам, вирощений у ґрунтово-кліматичних умовах, що відповідають лісорослинним умовам лісокультурної площі.

Використання лісового насіння та садивного матеріалу деревних і чагарникових порід повинно відповідати вимогам лісонасінневого (лісокультурного) районування.».

17. Пункт 40 викласти в такій редакції:

«40. Лісорозведення провадиться на:

деградованих і малопродуктивних сільськогосподарських землях, що підлягають консервації шляхом залісення;

непридатних для використання в сільському господарстві землях (яри, балки, крутосхили, кам'янисті розсипи, піски);

рекультивованих землях, галявинах і пустирях;

землях сільськогосподарського та іншого призначення, виділених для створення захисних лісових насаджень лінійного типу (полезахисних лісових смуг, смуг уздовж берегів річок, каналів, водоймищ, залізниць, автомобільних доріг тощо);

інших землях придатних для створення лісів.

Лісорозведення може здійснюватися на землях усіх категорій за умови дотримання усіх вимог щодо використання земельної ділянки за цільовим призначенням.».

18. Пункт 49 викласти в такій редакції:

«49. Технічне приймання робіт з відтворення лісів проводиться при створенні лісових культур методом садіння у десятиденний термін після їх виконання, а при створенні лісових культур методом висівання не пізніше одного місяця.

Якісні та кількісні показники робіт з відтворення лісів встановлюються щорічно в осінній період при проведенні:

інвентаризації лісових культур і природнього поновлення;

атестації лісових культур і природнього поновлення.

Якісні та кількісні показники при переведенні площ лісових культур і природнього поновлення у вкриті лісовою рослинністю землі встановлюються при проведенні атестації лісових культур і природнього поновлення.».

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ

до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Правил відтворення лісів»

Зміст положення акта законодавства	Зміст відповідного положення проекту акта
1. Ці Правила регулюють відносини щодо відтворення лісів, спрямованих на створення високопродуктивних та з високими захисними властивостями деревостанів шляхом розроблення і проведення комплексу лісівничих та агротехнічних заходів.	1. Ці Правила регулюють відносини щодо відтворення лісів, спрямованих на створення високопродуктивних та з високими захисними властивостями деревостанів шляхом розроблення і проведення комплексу лісівничих та агротехнічних заходів. Правила є обов’язковими до виконання всіма власниками лісів, постійними лісокористувачами.
2. Відтворення лісів здійснюється постійними лісокористувачами і власниками лісів на лісових ділянках, що були вкриті лісовою рослинністю (зруби, згарища, рідколісся, насадження, що загинули, тощо), шляхом відновлення, а на землях, що раніше не були зайняті лісом, насамперед непридатних для використання в сільському господарстві або виділених для створення захисних лісових насаджень лінійного типу - лісорозведення.	2. Відтворення лісів здійснюється власниками лісів та постійними лісокористувачами на лісових ділянках, шляхом відновлення лісових ділянок, що були вкриті лісовою рослинністю, а на землях, що раніше не були зайняті лісом або виділених для створення лісових насаджень – лісорозведення. Лісорозведення здійснюється шляхом створення лісових культур або шляхом сприяння природному відновленню на придатних для створення лісів землях, не вкритих лісовою рослинністю.
5. Обсяги робіт з відтворення лісів і способи їх проведення визначаються на підставі матеріалів лісовпорядкування або спеціального обстеження з урахуванням фактичних змін у лісовому фонді України та залежно від стану земель, що підлягають залісенню.	5. Обсяги робіт щодо відновлення лісів і лісорозведення визначаються на підставі матеріалів лісовпорядкування, або спеціального обстеження, що здійснює власник лісів чи постійний лісокористувач, з урахуванням необхідності збереження природних

	екосистем. Відновлення лісів та лісорозведення здійснюються у спосіб, що забезпечує створення стійких до кліматичних змін лісів з високими захисними властивостями, з урахуванням недопущення інвазій чужорідних видів у природні екосистеми.
8. Відтворення лісів у всіх природно-кліматичних зонах здійснюється на лісотипологічній основі відповідно до потенційних лісорослинних умов.	8. Відтворення лісів у всіх природно-кліматичних зонах здійснюється на лісотипологічній основі відповідно до потенційних лісорослинних умов, природно-кліматичних умов з дотриманням вимог лісокультурного (лісонасіннєвого) районування.
9. Проектування об'єктів, на яких передбачається відтворення лісів, проводиться на основі актів огляду місць рубок, передачі земель під захисне лісорозведення, матеріалів обстеження ділянок лісокультурного фонду з урахуванням наукових рекомендацій та передового досвіду.	9. Проектування лісокультурних об'єктів, на яких передбачається відтворення лісів, проводиться на основі актів огляду місць рубок, передачі земель під захисне лісорозведення, матеріалів обстеження ділянок лісокультурного фонду з урахуванням наукових рекомендацій та передового досвіду.
12. <i>Відновлення лісів забезпечується природним, штучним і комбінованим способом.</i>	12. Відтворення лісів забезпечується природним способом (використання природного поновлення господарсько цінних порід), штучним способом (створення лісових культур методом садіння садивного матеріалу, висіванням насіння або поєднання методів садіння та висівання) і комбінованим способом, який поєднує природне поновлення та створення лісових культур. Вибір кожного із способів відтворення лісів здійснюють з урахуванням особливостей відповідної лісокультурної площі, проводиться власником лісів

	або постійним лісокористувачем.
<i>15. Площі ділянок із задовільним попереднім поновленням після рубки підлягають технічному прийманню і зараховуються до загальної площі відновлення лісів навесні поточного року.</i>	15. Площі ділянок із задовільним попереднім поновленням після рубки підлягають технічному прийманню та за його результатами зараховуються до загальної площі відтворення лісів.
<i>16. Площі ділянок із задовільним наступним насіннєвим та порослевим поновленням зараховуються до загальної площі відновлення лісів під час інвентаризації лісокультурних об'єктів наприкінці вегетаційного періоду.</i>	16. Площі ділянок із задовільним наступним насіннєвим та порослевим поновленням зараховуються до загальної площі відтворення лісів під час технічного приймання та інвентаризації лісокультурних об'єктів.
<i>17. Ділянки з недостатньою кількістю або нерівномірним розміщенням природного поновлення господарсько цінних порід поповнюються шляхом висівання насіння або садіння сіянців чи саджанців головної та супутніх деревних порід.</i>	17. На ділянках з недостатньою кількістю або нерівномірним розміщенням природного поновлення господарсько цінних порід лісових дерев і чагариників проводиться доповнення шляхом часткового висівання насіння і садіння садивного матеріалу головних та супутніх порід.
<i>19. До заходів сприяння природному поновленню лісів належать: збереження під час лісозаготівлі життєздатного підросту і молодняку господарсько цінних порід; догляд за підростом та самосівом після закінчення лісосічних робіт; мінералізація поверхні ґрунту.</i>	19. До заходів сприяння природному поновленню лісів належать: збереження під час лісозаготівлі життєздатного підросту і молодняку господарсько цінних порід; догляд за підростом та самосівом після закінчення лісосічних робіт (лісівничі та агротехнічні заходи); мінералізація поверхні ґрунту; висівання насіння під наметом деревостану; залишення насінників на суцільних зрубках.
<i>20. У разі проведення рубки головного користування на ділянках з наявністю самосіву та підросту головних і супутніх порід технологія лісозаготівель повинна бути</i>	Виключити

<i>спрямована на їх збереження.</i> 22. Зруби і згарища повинні бути очищені від деревини і порубкових залишків та залісені протягом одного - двох років. Лісові культури, що загинули, відновлюються в наступному році. Зазначені строки залісення можуть бути продовжені за погодженням з органом виконавчої влади з питань лісового господарства Автономної Республіки Крим і територіальними органами Держлісагентства у зв'язку з необхідністю ліквідації наслідків стихії (вітровал, пожежа, посуха тощо).	22. Зруби і згарища повинні бути залісені протягом одного - двох років. Лісові культури, що загинули, відновлюються в наступному році. Зазначені строки залісення можуть бути продовжені за погодженням з органом виконавчої влади з питань лісового господарства Автономної Республіки Крим і територіальними органами Держлісагентства у зв'язку з необхідністю ліквідації наслідків стихії (вітровал, пожежа, посуха тощо).
23. На кожну ділянку після детального обстеження за рік або більше до періоду залісення залежно від способу обробки ґрунту постійними лісокористувачами і власниками лісів складається проект створення лісових культур.	23. На кожну ділянку після обстеження власниками лісів і постійними лісокористувачами складаються: проект створення лісових культур або проект природнього поновлення.
29. Садивний і посівний матеріал перед садінням і висіванням у разі потреби обробляється речовинами для захисту від підсихання, шкідників і хвороб та підвищення приживлюваності і прискорення росту.	29. Садивний і посівний матеріал перед садінням і висіванням у разі потреби обробляється речовинами для захисту від підсихання, шкідників і хвороб, пошкодження тваринами та підвищення приживлюваності і прискорення росту.
32. Для відтворення лісів використовується садивний матеріал, вирощений у ґрунтово-кліматичних умовах, що відповідають умовам лісокультурної площі. Насіння деревно-чагарникових порід заготовляється на об'єктах лісонасінневої бази та у високопродуктивних насадженнях.	32. Для відтворення лісів використовується: садивний матеріал вирощений із відкритою кореневою системою; садивний матеріал вирощений із закритою кореневою системою; садивний матеріал вирощений із вегетативного матеріалу або з природнього поновлення;

	посівний матеріал – насіння деревних та чагарникових порід, яке підготовлене до висівання. Насіння деревно-чагарникових порід (шишки, супліддя, плоди) заготовляється на об'єктах постійної лісонасіннєвої бази та у високопродуктивних насадженнях відповідно до лісонасіннєвого (лісокультурного) районування.
33. Лісове насіння і садивний матеріал деревно-чагарникових порід повинні відповідати вимогам лісонасіннєвого районування і державних стандартів.	33. Лісове насіння і садивний матеріал повинен відповідати державним стандартам вирощений у ґрунтово-кліматичних умовах, що відповідають лісорослинним умовам лісокультурної площі. Використання лісового насіння та садивного матеріалу деревних і чагарникових порід повинно відповідати вимогам лісонасіннєвого (лісокультурного) районування.
40. Лісорозведення провадиться на: деградованих і малопродуктивних сільськогосподарських землях, що підлягають консервації шляхом залісення; непридатних для використання в сільському господарстві землях (яри, балки, крутосхили, кам'янисті розсипи, піски); рекультивованих землях, галявинах і пустирях; землях сільськогосподарського та іншого призначення, виділених для створення захисних лісових насаджень лінійного типу (полезахисних лісових смуг, смуг уздовж берегів річок, каналів, водоймищ, залізниць, автомобільних доріг тощо).	40. Лісорозведення провадиться на: деградованих і малопродуктивних сільськогосподарських землях, що підлягають консервації шляхом залісення; непридатних для використання в сільському господарстві землях (яри, балки, крутосхили, кам'янисті розсипи, піски); рекультивованих землях, галявинах і пустирях; землях сільськогосподарського та іншого призначення, виділених для створення захисних лісових насаджень лінійного типу (полезахисних лісових смуг, смуг уздовж берегів річок, каналів, водоймищ, залізниць, автомобільних доріг тощо);

	інших землях придатних для створення лісів. Лісорозведення може здійснюватися на землях усіх категорій за умови дотримання усіх вимог щодо використання земельної ділянки за цільовим призначенням.
<i>49. Технічне приймання робіт з відтворення лісів проводиться у десятиденний строк після їх завершення.</i>	49. Технічне приймання робіт з відтворення лісів проводиться при створенні лісових культур методом садіння у десятиденний термін після їх виконання, а при створенні лісових культур методом висівання не пізніше одного місяця. Якісні та кількісні показники робіт з відтворення лісів встановлюються щорічно в осінній період при проведенні: інвентаризації лісових культур і природнього поновлення; атестації лісових культур і природнього поновлення. Якісні та кількісні показники при переведенні площ лісових культур і природнього поновлення у вкриті лісовою рослинністю землі встановлюються при проведенні атестації лісових культур і природнього поновлення.

Голова Державного агентства лісових ресурсів України

Юрій БОЛОХОВЕЦЬ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України
«Про внесення змін до Про внесення змін до Правил відтворення
лісів»

1. Мета

Проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Про внесення змін до Правил відтворення лісів» (далі – проєкт акта) розроблений з метою врегулювання проведення всіма лісокористувачами і власниками лісів відтворення лісів в лісах України з метою забезпечення стабільного функціонування лісогосподарської галузі, а також встановлення вимог до циклу відтворення лісів.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проєкт акта розроблено відповідно до підпункту третього пункту другої розділу II «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо збереження лісів» від 20 червня 2022 року № 2321-IX (далі – Закон). Законом внесені зміни до статей 81 і 82 Лісового кодексу України в частині викладення їх у новій редакції.

Підготовка проєкту акта викликана необхідністю в установленні єдиних вимог до всіх лісокористувачів і власників лісів щодо відтворення лісів в лісах України, а також встановлення вимог до циклу відтворення лісів у відповідності до змін внесених Законом.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом акта передбачається внести зміни до Правил відтворення лісів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 1 березня 2007 року № 303, в частині приведення частини положень у відповідність до вимог Лісового кодексу України.

4. Правові аспекти

У цій сфері правового регулювання діють: Лісовий кодекс України, Земельний Кодекс України, Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо збереження лісів» від 20 червня 2022 року № 2321-IX, Указ Президента України від 7 червня 2021 року № 228 «Про деякі заходи щодо збереження та відтворення лісів», постанова Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2012 року № 1051 «Про затвердження Порядку ведення Державного земельного кадастру».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація положень проєкту акта не потребує виділення додаткових коштів з Державного бюджету України.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проєкт акта не потребує публічних консультацій із заінтересованими сторонами.

Проект акта не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної, не зазначається позиція відповідних заінтересованих сторін: уповноважених представників всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування чи відповідних органів місцевого самоврядування, уповноважених представників всеукраїнських профспілок, їх об'єднань та всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців, Уповноваженого Президента України з прав людей з інвалідністю, Урядового уповноваженого з прав осіб з інвалідністю та всеукраїнських громадських організацій осіб з інвалідністю, їх спілок, Уповноваженого із захисту державної мови.

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

Проект акта з метою проведення громадських обговорень згідно з вимогами Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» опублікований на офіційному вебсайті Державного агентства лісових ресурсів України (<https://forest.gov.ua/>, підрозділ «Регуляторна діяльність», розділ «Проекти регуляторних актів».

7. Оцінка відповідності

У проекті акта відсутні положення, що:

стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції;

стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини та основоположних свобод;

впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією;

створюють підстави для дискримінації.

Проект акта не потребує проведення громадської антикорупційної, громадської антидискримінаційної та громадської гендерно-правової експертизи.

8. Прогноз результатів

Прийняття проекту акта забезпечить урегулювати питання щодо єдиного підходу до відтворення лісів, спрямованих на створення високопродуктивних та з високими захисними властивостями деревостанів шляхом розроблення і проведення комплексу лісівничих та агротехнічних заходів за єдиною системою.

Очікуваний вплив реалізації проекту акта:

забезпечення ефективної організації та науково обґрунтованого ведення лісового господарства, охорони, захисту, раціонального використання, підвищення екологічного та ресурсного потенціалу лісів;

отримання достовірної та всебічної інформації про відтворення лісів;

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Лісокористувачі	Позитивний вплив	Відтворення лісів здійснюватиметься на засадах сталого розвитку з урахуванням природних умов, цільового призначення, лісорослинних умов, породного складу лісів, а також функцій, які вони виконують
Держава	Позитивний вплив	Встановлення єдиного підходу до єдиного підходу до відтворення лісів

**Голова Державного агентства
лісових ресурсів України**

Юрій БОЛОХОВЕЦЬ

«__» _____ 2022 р.

**МІНІСТЕРСТВО ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
(МІНДОВКІЛЛЯ)**

вул. Митрополита Василя Липківського, 35, м. Київ, 03035, тел.: (044) 206-31-00, (044) 206-31-15,
факс: (044) 206-31-07, E-mail: info@merp.gov.ua, ідентифікаційний код 43672853

На № 02-07/4543-22 від 09.09.2022

**Державне агентство лісових
ресурсів України**

**Про погодження проєкту
постанови**

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України надсилає завізований проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Правил відтворення лісів» з метою направлення його на подальше погодження до заінтересованих органів.

Разом з тим зазначаємо, що міністерством було доопрацьовано проєкт постанови з урахуванням вимог нормопроєктувальної техніки та внесено редакційні правки, що не змінило його суті.

Додаток: на 4 арк. в 1 прим.

Міністр

Руслан СТРИЛЕЦЬ

Анатолій Борсук 206-31-26
Міндовкілля
№25/1-22/12478-22 від 19.09.2022
КЕП: Стрілець Р. О. 19.09.2022 15:05
58E2D9E7F900307B0400000035892F0070AAA500
Сертифікат дійсний з 08.07.2022 18:37 до 08.07.2024 18:37

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від р. № _____

Київ

Про внесення змін до Правил відтворення лісів

Кабінет Міністрів України **постановляє:**

Внести до Правил відтворення лісів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 1 березня 2007 року № 303 (Офіційний вісник України, 2007 р., № 16, ст. 589; 2013 р., № 82, ст. 3041; 2020 р., № 2, ст. 62, № 76, ст. 2432) зміни, що додаються.

Прем'єр-міністр України

Д. ШМИГАЛЬ

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від _____ 202_ р. № _____

ЗМІНИ,
що вносяться до Правил відтворення лісів

1. Пункт 1 доповнити абзацом такого змісту:
«Правила є обов'язковими до виконання всіма власниками лісів та постійними лісокористувачами.».

2. Пункт 2 викласти в такій редакції:
«2. Відтворення лісів здійснюється власниками лісів та постійними лісокористувачами на лісових ділянках, шляхом відновлення лісових ділянок, що були вкриті лісовою рослинністю, а на землях, що раніше не були зайняті лісом або виділених для створення лісових насаджень – лісорозведення.

Лісорозведення здійснюється шляхом створення лісових культур або шляхом сприяння природному відновленню на придатних для створення лісів землях, не вкритих лісовою рослинністю.».

3. Пункт 5 викласти в такій редакції:
«5. Обсяги робіт щодо відновлення лісів і лісорозведення визначаються на підставі матеріалів лісовпорядкування, або спеціального обстеження, що здійснює власник лісів чи постійний лісокористувач, з урахуванням необхідності збереження природних екосистем.

Відновлення лісів та лісорозведення здійснюються у спосіб, що забезпечує створення стійких до кліматичних змін лісів з високими захисними властивостями, з урахуванням недопущення інвазій чужорідних видів у природні екосистеми.».

4. У пункті 8 після слів «лісорослинних умов» доповнити словами «, природно-кліматичних умов з дотриманням вимог лісокультурного (лісонасінневого) районування.»

5. У пункті 9 після слова «Проектування» доповнити словом «лісокультурних».

6. Пункт 12 викласти в такій редакції:
«12. Відтворення лісів забезпечується природним способом (використання природного поновлення господарсько цінних порід), штучним способом (створення лісових культур методом садіння садивного матеріалу, висіванням насіння або поєднання методів садіння та висівання) і комбінованим способом, який поєднує природне поновлення та створення лісових культур».

Міністерство
КЕП: Стрілець Р. О. 19.09.2022 15:05
58E2D9E7F900307B0400000035892F0070AAA500
Сертифікат дійсний з 08.07.2022 18:37 до 08.07.2024 18:37

Вибір кожного із способів відтворення лісів здійснюють з урахуванням особливостей відповідної лісокультурної площі проводиться власником лісів або постійним лісокористувачем.».

7. Пункт 15 викласти в такій редакції:

«15. Площі ділянок із задовільним попереднім поновленням після рубки підлягають технічному прийманню та за його результатами зараховуються до загальної площі відтворення лісів.».

8. У пункті 16 після слів «під час» доповнити словами «технічного приймання та».

9. Пункт 17 викласти в такій редакції:

«17. На ділянках з недостатньою кількістю або нерівномірним розміщенням природного поновлення господарсько цінних порід лісових дерев і чагарників проводиться доповнення шляхом часткового висівання насіння і садіння садивного матеріалу головних та супутніх порід.».

10. Пункт 19 доповнити абзацами такого змісту:

«висівання насіння під наметом деревостану;
залишення насінників на суцільних зрубках.».

11. Пункт 20 виключити.

12. У реченні першому абзацу першого пункту 22 слова «очищені від деревини і порубкових залишків та» виключити.

13. Пункт 23 викласти в такій редакції:

«23. На кожен ділянку після обстеження власниками лісів і постійними лісокористувачами складаються проєкт створення лісових культур або проєкт природнього поновлення.».

14. У пункті 29 після слів «шкідників і хвороб» доповнити словами «, пошкодження тваринами».

15. Пункт 32 викласти в такій редакції:

«32. Для відтворення лісів використовується:
садивний матеріал вирощений із відкритою кореневою системою;
садивний матеріал вирощений із закритою кореневою системою;
садивний матеріал вирощений із вегетативного матеріалу або з природнього поновлення;
посівний матеріал — насіння деревних та чагарникових порід, яке підготовлене до висівання.

Насіння деревно-чагарникових порід (шишки, супліддя, плоди) заготовляється на об'єктах постійної лісонасінневої бази та у

високопродуктивних насадженнях відповідно до лісонасіннєвого (лісокультурного) районування.».

16. Пункт 33 викласти в такій редакції:

«33. Лісове насіння і садивний матеріал повинен відповідати державним стандартам, вирощений у ґрунтово-кліматичних умовах, що відповідають лісорослинним умовам лісокультурної площі.

Використання лісового насіння та садивного матеріалу деревних і чагариникових порід повинно відповідати вимогам лісонасіннєвого (лісокультурного) районування.».

17. Пункт 40 викласти в такій редакції:

«40. Лісорозведення провадиться на:

деградованих і малопродуктивних сільськогосподарських землях, що підлягають консервації шляхом залісення;

непридатних для використання в сільському господарстві землях (яри, балки, крутосхили, кам'янисті розсипи, піски);

рекультивованих землях, галявинах і пустирях;

землях сільськогосподарського та іншого призначення, виділених для створення захисних лісових насаджень лінійного типу (полезахисних лісових смуг, смуг уздовж берегів річок, каналів, водоймищ, залізниць, автомобільних доріг тощо);

інших землях придатних для створення лісів.

Лісорозведення може здійснюватися на землях усіх категорій за умови дотримання усіх вимог щодо використання земельної ділянки за цільовим призначенням.».

18. Пункт 49 викласти в такій редакції:

«49. Технічне приймання робіт з відтворення лісів проводиться при створенні лісових культур методом садіння у десятиденний термін після їх виконання, а при створенні лісових культур методом висівання не пізніше одного місяця.

Якісні та кількісні показники робіт з відтворення лісів встановлюються щорічно в осінній період при проведенні:

інвентаризації лісових культур і природнього поновлення;

атестації лісових культур і природнього поновлення.

Якісні та кількісні показники при переведенні площ лісових культур і природнього поновлення у вкриті лісовою рослинністю землі встановлюються при проведенні атестації лісових культур і природнього поновлення.».

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

до проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Правил відтворення лісів» (далі – проєкт акта)

I. Визначення проблеми

Лісистість у різних природних зонах на території України (16 %) має значні відмінності й не досягає оптимального рівня, за якого ліси найпозитивніше впливають на клімат, ґрунти, водні ресурси, пом'якшують наслідки ерозійних процесів, а також забезпечується одержання більшої кількості деревини для потреб економіки держави.

Серед основних завдань розвитку лісового господарства є збільшення лісистості до оптимального рівня (20 %), поліпшення якісного складу лісових насаджень та підвищення їх продуктивності.

Проблема, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання, полягає у тому, що Законом України від 20 червня 2022 року № 2321-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо збереження лісів» (далі – Закон) внесено зміни до Лісового кодексу України, зокрема, статей 81 та 82 цього Кодексу.

На виконання пункту 1.6 Плану організації підготовки проєктів актів та виконання інших завдань, необхідних для забезпечення реалізації Закону України від 20 червня 2022 року № 2321-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо збереження лісів» розроблено проєкт акта.

У проєкті акта встановлені єдині вимоги до всіх власників лісів і постійних лісокористувачів щодо забезпечення суб'єктами господарювання відтворення відновлювальних природних ресурсів, зокрема лісів, у двох організаційно-правових формах – відновлення лісових ділянок і лісорозведення.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни		+
Держава	+	
Суб'єкти господарювання,	+	
в тому числі суб'єкти малого підприємництва		+

II. Цілі державного регулювання

Проєкт акта визначає такі цілі державного регулювання:
здійснення єдиної науково-технічної політики в лісовому господарстві в частині здійснення відтворення лісів;

досягнення оптимальної лісистості шляхом створення в максимально короткі строки нових насаджень найбільш економічно та екологічно доцільними способами і технологіями.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Під час розробки проєкту акта розглянуто такі альтернативні способи досягнення визначених цілей

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 – збереження status quo	Альтернатива є неприйнятною – неузгодженість деяких положень Правил відтворення лісів положенням, визначених Лісовим кодексом України (ст. 17, 81, 82)
Альтернатива 2 – прийняття проєкту акта	Обраний спосіб запроваджує проведення робіт з відновлення лісів і лісорозведення за єдиною системою, незалежно від того, на землях яких категорій за основним цільовим призначенням вони зростають, та незалежно від права власності на них

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 – збереження ситуації, яка існує на цей час	Відсутні	Відсутність єдиного підходу до трактування положень нормативно-правових актів з відтворення лісів України
Альтернатива 2 – прийняття проєкту акта	Встановлення єдиного підходу до відтворення лісів України	У держави не виникатимуть додаткові бюджетні витрати, пов'язані із впровадженням даного проєкту акта

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 – збереження ситуації, яка існує на цей час	Відсутні	Відсутня можливість комплексно врахувати вимоги щодо забезпечення відтворення лісів, раціонального використання лісових ресурсів, як наслідок, погіршення екологічної ситуації в країні
Альтернатива 2 – прийняття проєкту акта	Прийняття проєкту акта матиме позитивний вплив – Правила відтворення лісів враховують вимоги щодо забезпечення відтворення лісів, раціонального використання лісових ресурсів, відновлення лісового фонду	Відсутні

	держави (покращення екологічної ситуації, уповільнення водної та вітрової ерозії ґрунтів, збереження особливо цінних та унікальних природних комплексів і забезпечення екологічної безпеки тощо)	
--	--	--

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання (власники лісів, постійні лісокористувачі), що підпадають під дію регулювання, одиниць	відсутні	507*	відсутні	відсутні	507*
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	X	100	X	X	100

* – дані, отримані на підставі державного статистичного спостереження № 3-лг (річна) «Звіт про відтворення та захист лісів» за 2021 рік.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 – збереження ситуації, яка існує на цей час	Відсутні	Відсутня можливість комплексно врахувати вимоги щодо забезпечення відтворення лісів, раціонального використання лісових ресурсів, як наслідок, погіршення екологічної ситуації в країні
Альтернатива 2 – прийняття проекту акта	Планування і прогнозування використання лісових ресурсів, охорони, захисту, раціонального використання, підвищення екологічного та ресурсного потенціалу лісів здійснюватиметься на основі матеріалів лісовпорядкування, які є обов'язковими для ведення лісового господарства	Витрати на ознайомлення із проектом регуляторного акта, затвердження внутрішніх документів розрахунково складуть 314,08 грн на одного суб'єкта господарювання (39,26 грн x 8 год)

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1. Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці «Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта»)	0
Альтернатива 2. Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до	1433147,04 грн

Методику проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці «Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта»)	
---	--

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Враховуючи вищенаведені позитивні та негативні сторони альтернативних способів досягнення мети, доцільно прийняти розроблений проєкт акта.

Вартість балів оптимального альтернативного способу визначається за чотирибальною системою оцінки ступеня досягнення визначених цілей, де:

4 – цілі прийняття акта, які можуть бути досягнуті повною мірою (усі важливі аспекти проблеми існувати не будуть);

3 – цілі прийняття акта, які можуть бути досягнуті майже повною мірою (усі важливі аспекти проблеми існувати не будуть);

2 – цілі прийняття акта, які можуть бути досягнуті частково (проблема частково зменшиться, деякі важливі та критичні аспекти проблеми залишаються невирішеними);

1 – цілі прийняття регуляторного акта, які не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати).

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1	Проблеми продовжуватимуть існувати
Альтернатива 2	3	Основні цілі державного регулювання будуть досягнуті

Враховуючи вищенаведені позитивні та негативні сторони альтернативних способів досягнення мети, доцільно прийняти розроблений проєкт акта.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1 збереження ситуації,	У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін, вигоди для держави, громадян та	Відсутність єдиного підходу до відтворення лісів України. Відсутня можливість комплексно	У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін проблема

яка існує на цей час	суб'єктів господарювання відсутні	врахувати вимоги щодо забезпечення охорони та захисту лісів, раціонального використання лісових ресурсів, як наслідок, погіршення екологічної ситуації на планеті	продовжуватиме існувати, що не забезпечить досягнення поставлених цілей
Альтернатива 2 прийняття проєкту акта	Встановлення єдиного підходу до відтворення лісів України	Витрати на ознайомлення із проєктом регуляторного акта, затвердження внутрішніх документів розрахунково складуть 314,08 грн на одного суб'єкта господарювання (39,26 грн x 8 год)	Буде встановлений єдиний підхід до відтворення лісів України, що повністю забезпечить досягнення поставлених цілей

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1 Збереження ситуації, яка існує на цей час	Проблема продовжує існувати	Відсутній
Альтернатива 2 Прийняття прийняття проєкту акта	Забезпечить вирішення проблеми	Відсутній

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Затверджені в установленому порядку зміни до Правил відтворення лісів узгоджує деяких положень даних Правил положенням, визначених Лісовим кодексом України

Проєкт акта буде оприлюднений в засобах масової інформації та на офіційному веб-сайті Держлісагентства.

Для впровадження та виконання вимог регуляторного акта органам державної влади не потрібно додаткових витрат з бюджету.

Причини, які могли би заважати впровадженню проєкту акта, відсутні.

Заподіяння шкоди державі, суб'єктам господарювання або громадянам від дії норм акта не передбачається, а тому характеристика механізму повної або часткової її компенсації не визначалась.

Суб'єктам господарювання необхідно ознайомитися із регуляторним актом, затвердити необхідні внутрішні документи та дотримуватись вимог

щодо відтворення лісів та лісорозведення, викладених у новій редакції Правил відтворення лісів.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Здійснення додаткових фінансових витрат з державного бюджету та місцевих бюджетів на виконання вимог проєкту акта для органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, фізичних та юридичних осіб не передбачається (розрахунки витрат наведені в Додатках 2 та 3 до Методики).

Дія проєкту акта не поширюється на суб'єктів малого підприємництва, у зв'язку з цим м-тест не проводився.

Прийняття проєкту акта не передбачає утворення державних структур управління і не потребує додаткових матеріальних та інших витрат з боку держави.

Вимоги регуляторного акта будуть впроваджуватися суб'єктами господарювання (507 од.) та Держлісагентством.

Оскільки на суб'єктів малого підприємництва не поширюється регулювання проєкту постанови, тому тест малого підприємництва (М-Тест) не здійснювався.

**Витрати
на одного суб'єкта господарювання, які виникають внаслідок дії
регуляторного акта**

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	0	0
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	0	0
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	0	0
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо), гривень	0	0
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків,	0	0

	проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень		
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	0	0
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	0	0
8	Інше (уточнити), гривень: витрати на ознайомлення з проектом акта – 3 дні x 8 год. x 3 чол. (директор, головний лісничий, начальник відділу лісового господарства) x 39,26 грн * =	2826,72 грн	2826,72 грн
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	2826,72 грн	2826,72 грн
10	Кількість суб'єктів господарювання, на яких буде поширено регулювання, одиниць	507	507
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	1433147,04 грн	1433147,04 грн

*відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» мінімальна заробітна плата у погодинному розмірі становить 39,26 гривень.

Витрати

Держлісагентства, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

Процедура регулювання суб'єктів великого і середнього підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання)	Планові витрати часу на процедуру, год.	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата)	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати на адміністрування регулювання* (за рік), гривень
1. Облік суб'єкта господарювання, що перебуває у сфері регулювання	0	0	0	0	0
2. Поточний контроль за суб'єктом	8	95,17 грн	1	507	386009,52

господарювання, що перебуває у сфері регулювання, у тому числі: камеральні виїзні					
3. Підготовка, затвердження та опрацювання одного окремого акта про порушення вимог регулювання	0	0	0	0	0
4. Реалізація одного окремого рішення щодо порушення вимог регулювання	0	0	0	0	0
5. Оскарження одного окремого рішення суб'єктами господарювання	0	0	0	0	0
6. Підготовка звітності за результатами регулювання	8	95,17 грн	1	507	386009,52
Разом за рік	16	190,34	1	507	772019,04
Сумарно за п'ять років	80	951,70	5	2535	772019,04

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Термін дії регуляторного акта, який розроблений відповідно до діючих норм Лісового кодексу України, необмежений. Зміна строку дії регуляторного акта можлива в разі зміни законодавчих актів України вищої юридичної сили.

Регуляторний акт набирає чинності після його офіційного оприлюднення.

VIII. Визначення показників результативності регуляторного акта

Прогнозними значеннями показників результативності регуляторного акта є:

розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта – не передбачається;

розмір коштів і час, що витратимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта;

кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюється дія акта – 507;

рівень поінформованості суб'єктів господарювання з основних положень регуляторного акта – високий (проекту акта та аналіз регуляторного впливу акта розміщується на офіційному веб-сайті Держлісагентства).

Показниками результативності проекту акта є:

кількість проведених заходів контролю щодо стану дотримання суб'єктами господарювання проектів організації та розвитку лісового господарства;

обсяг штрафів, накладених на суб'єктів господарювання за використання земель не за цільовим призначенням та невиконання природоохоронного режиму використання земель;

кількість звернень/скарг від суб'єктів господарювання, пов'язаних із дією регуляторного акта.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися шляхом аналізу статистичних даних

Базове відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися через один рік після набрання чинності проекту акта.

Повторне відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися через 2 роки після проведення базового відстеження.

Періодичне відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися раз на три роки, починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження.

У разі виявлення не врегульованих та проблемних моментів шляхом проведення аналізу показників дії цього акта, ці моменти буде виправлено шляхом внесенням відповідних змін.

Голова Державного агентства
лісових ресурсів України

Юрій БОЛОХОВЕЦЬ

узгоджувальної наради з питань обговорення пропозицій народного депутата України Ю.Ю. Овчинникової від 11.10.2022 № 81д9/15-2022/172021 до проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Правил відтворення лісів»

(в режимі відеоконференції)

начальник Управління лісового господарства та відтворення лісів Державного агентства лісових ресурсів України Будзінський І.Л.

Невмержицький О.М. головний спеціаліст відділу лісовідновлення та лісорозведення Управління лісового господарства

та відтворення лісів

Висоцька Н.Ю.

перший заступник директора УкрНДІЛГА з наукових питань, в.о. завідувача відділу канд. с.-г. наук

ПОРЯДОК ДЕННИЙ

Обговорення пропозицій народного депутата України Ю.Ю. Овчинникової від 11.10.2022 № 81д9/15-2022/172021 до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Правил відтворення лісів».

Підведення підсумків

ОБГОВОРИЛИ:

Пропозицій народного депутата України Ю.Ю. Овчинникової до проекту акта, шляхи і способи їх врахування та аргументи щодо відхилення окремих зауважень.

СЛУХАЛИ:

І. ТАРАСОВА

Привітала учасників узгоджувальної наради та повідомила, що проект акта розроблений на виконання пункту 1.6 Плану організації підготовки проектів актів та виконання інших завдань, необхідних для забезпечення реалізації Закону України від 20 червня 2022 року № 2321-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо збереження лісів»

Підготовка проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Правил відтворення лісів» викликана необхідністю внесенням змін до Правил відтворення лісів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 1 березня 2007 року № 303, в частині приведення частини положень у відповідність до вимог Лісового кодексу України.

Держлісагентство направило заінтересованим органам проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Правил відтворення лісів» (далі – проект акта).

Станом на даний час отримано погодження даного проекту акта від Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, Міністерства фінансів України, Міністерства економіки України, Міністерства цифрової трансформації України, Міністерства оборони України, Міністерства інфраструктури України, Міністерства аграрної політики та продовольства України, Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру.

І. БУДЗІНСЬКИЙ

Запропонував почати обговорення кожного пункту пропозицій народного депутата України Ю.Ю. Овчинникової від 11.10.2022 № 81д9/15-2022/172021 до проекту акта.

В обговоренні взяли участь Овчинникова Ю.Ю., Борсук А.А., Будзінський І.Л., Витвицький І.Д., Невмержицький О.М., Висоцька Н.Ю., Богдан Наталія, Єгор Гриник, Петро Тестов.

Підчас обговорення з 15 пропозицій громадських організацій 1 пропозицію врахували, 3 пропозиції врахували частково, 11 пропозицій не врахували (під час обговорення пропозиції до пунктів 2, 3, 4, 20, 22, 43 Правил відтворення лісів представники від ГО «Українська природоохоронна група» погодились з аргументами Держлісагентства та вирішили зняти їх з обговорення). Таблиця, в якій відображено стан опрацювання пропозицій, додається до протоколу.

З метою врегулювання позицій по пунктам 14 та 40 прийнято рішення, що пункт 2 проекту акта доповнити новими абзацами такого змісту:

- «Відтворення лісів здійснюється з урахуванням:
- екологічних умов провадження планованої діяльності, встановлених висновком з оцінки впливу на довкілля;
 - додаткових заходів і дій із запобігання, уникнення, зменшення (пом'якшення), усунення, обмеження впливу господарської діяльності на довкілля за результатами післяпроектного моніторингу в рамках оцінки впливу на довкілля;
 - обмежень та вимог, встановлених проектами створення, положеннями та проектами організації територій та об'єктів природно-заповідного фонду України;
 - режиму у межах охоронних зон для збереження біорізноманіття у лісах, а також режиму у межах охоронних зон для збереження об'єктів Червоної книги України;
 - обмежень та вимог, встановлених у рамках проведення лісової сертифікації.

Заходи з відтворення лісів не проектується та не здійснюються у місцях перебування (зростання) об'єктів Червоної книги України у випадку, якщо причинами зміни чисельності таких об'єктів є розорювання, залісення або інші дії, які передбачають пошкодження ґрунтового покриву.»

Не врахованою залишилася пропозиція громадських організацій щодо внесення змін до пункту 5 проекту акта, відповідно до яких пропонувалося доповнити проект акта додатком з переліком інвазійних видів.

Позиція Держлісагентства полягала в тому, що перелік інвазійних видів повинен затверджуватись окремим нормативно-правовим актом, що і передбачено Планом заходів з реалізації Стратегії біобезпеки та біологічного

захисту на 2022-2025 роки, який затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 7 липня 2022 р. № 573-р.

ВИРІШИЛИ:

1. Доопрацювати проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Правил відтворення лісів» відповідно до пропозицій та зауважень, висловлених на узгоджувальній нараді.

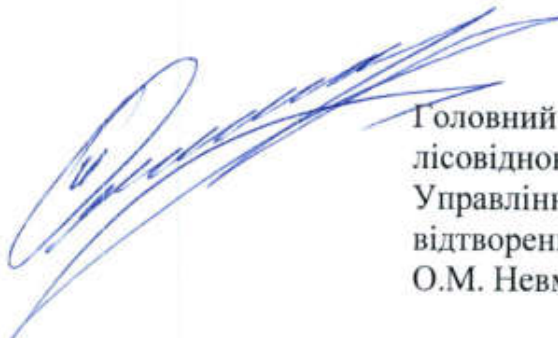
2. Питання щодо включення до проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Правил відтворення лісів» додатку з переліком інвазійних видів залишити на розгляд Міндовкілля, як центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує в межах повноважень, передбачених законом, державну політику у сфері лісового та мисливського господарства.

**Начальник Управління лісового
господарства та відтворення лісів**

Ігор БУДЗІНСЬКИЙ

Протокол склав:

Головний спеціаліст відділу
лісовідновлення та лісорозведення
Управління лісового господарства та
відтворення лісів Держлісагенства
О.М. Невмержицький

Додаток до протоколу узгоджувальної наради

Стан опрацювання пропозицій громадськості до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Правил відтворення лісів», надісланих народним депутатом України Овчинниковою Ю.Ю. від 11.10.2022 № 81д9/15-2022/172021, за результатами онлайн наради 03.11.2022

Чинна редакція	Проект постанови Кабінету Міністрів України розроблений Держлісагентством та погоджений з Міндовкілля	Пропозиції громадськості	Позиції прийняті за результатами наради 03.11.2022
1	2	3	4
2. Відтворення лісів здійснюється постійними лісокористувачами і власниками лісів на лісових ділянках, що були вкриті лісовою рослинністю (зруби, згарища, що рідколіся, насадження, що загинули, тощо), шляхом відновлення, а на землях, що раніше не були зайняті лісом, – насамперед непридатних для використання в сільському господарстві або виділених для створення захисних лісових насаджень лінійного типу – лісорозведення.	2. Відтворення лісів здійснюється власниками лісів та постійними лісокористувачами на лісових ділянках, шляхом відновлення лісових ділянок, що були вкриті лісовою рослинністю, а на землях, що раніше не були зайняті лісом або виділених для створення лісових насаджень – лісорозведення. Лісорозведення здійснюється шляхом створення лісових культур або шляхом сприяння природному відновленню на придатних для створення лісів землях, не вкритих лісовою рослинністю.	(написали, що пропозиції ДАЛРУ щодо пункту відсутні) 2. Відтворення лісів здійснюється на лісових ділянках, що були вкриті лісовою рослинністю (зруби, згарища, рідколіся, насадження що загинули, тощо), шляхом відновлення, а на землях, що раніше не були зайняті лісом – лісорозведення.	Не враховано Зміст пункту проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Правил відтворення лісів (далі – проект постанови) відповідає змісту статтей 80-81 Лісового кодексу України Викласти в редакції: 2. Відтворення лісів здійснюється власниками лісів та постійними лісокористувачами на лісових ділянках, шляхом відновлення лісових ділянок, що були вкриті лісовою рослинністю, а на землях, що раніше не були зайняті лісом або виділених для створення лісових насаджень – лісорозведення. Лісорозведення здійснюється шляхом створення лісових

		культури або шляхом сприяння природному відновленню на придатних для створення лісів землях, не вкритих лісовою рослинністю. Відтворення лісів здійснюється з урахуванням: екологічних умов провадження планованої діяльності, встановлених висновком з оцінки впливу на довкілля; доплаткових заходів і дій із запобігання, уникнення, зменшення (пом'якшення), усунення, обмеження впливу господарської діяльності на довкілля за результатами післяпроектного моніторингу в рамках оцінки впливу на довкілля; обмежень та вимог, встановлених проектами створення, положеннями та проектами організації територій та об'єктів природно-заповідного фонду України; режиму у межах охоронних зон для збереження біорізноманіття у лісах, а також режиму у межах охоронних зон для збереження об'єктів Червоної книги України; обмежень та вимог, встановлених у рамках проведення лісової сертифікації. Заходи з відтворення лісів не проектується та не здійснюються у місцях перебування (зростання) об'єктів Червоної книги України
--	--	--

			у випадку, якщо причинами зміни чисельності таких об'єктів є розорювання, заліснення або інші дії, які передбачають пошкодження ґрунтового покриву.
3. На лісових ділянках, зайнятих чагарниками, низькопродуктивними і малоцінними насадженнями, на яких можливе вирощування більш цінних та високопродуктивних деревостанів, відновлення лісів здійснюється шляхом реконструкції насаджень лісокультурними методами.	<i>Зміни не пропонуються</i>	3. На лісових ділянках, експлуатаційних лісів зайнятих чагарниками, низькопродуктивними і малоцінними насадженнями, на яких можливе вирощування більш цінних та високопродуктивних деревостанів, відновлення лісів здійснюється шляхом реконструкції насаджень лісокультурними методами.	Не враховано Не залежно від категорії, ліси можуть бути сформовані малоцінними видами внаслідок дії різних чинників. Зокрема, в молодняках доцільно вводити цільові види дерев та чагарників для підтримання виконання відповідних функцій лісами
4. Землі для лісорозведення виділяються в порядку, встановленому земельним законодавством.	<i>Зміни не пропонуються</i>	4. Землі для лісорозведення виділяються в порядку, встановленому законодавством.	Не враховано Землі для лісорозведення виділяються в порядку, встановленому земельним законодавством.
5. Обсяги робіт з відтворення лісів і способи їх проведення визначаються на підставі матеріалів лісовпорядкування або спеціального обстеження з урахуванням фактичних змін у лісовому фонді України та залежно від стану земель, що підлягають залісненню.	5. Обсяги робіт щодо відновлення лісів і лісорозведення визначаються на підставі матеріалів лісовпорядкування, або спеціального обстеження, що здійснює власник лісів чи постійний лісокористувач, з урахуванням необхідності збереження природних екосистем. Відновлення лісів та лісорозведення здійснюються у спосіб, що забезпечує створення стійких до кліматичних змін лісів	5. Обсяги робіт щодо відновлення лісів і лісорозведення визначаються на підставі матеріалів лісовпорядкування, або спеціального обстеження, що здійснює власник лісів чи постійний лісокористувач, з урахуванням необхідності збереження природних екосистем. У ході відновлення лісів та лісорозведення не допускається використання інвазійних видів дерев та чагарників, зазначених у	Не враховано Щодо інвазійних видів – перед тим, як формувати такий перелік, потрібно визначити саме інвазійність господарсько-цінних видів, які займають надзвичайно важливе економічне і екологічне значення в малолісних регіонах України. Зокрема <i>Robinia pseudoacacia</i> L. та <i>Gleditsia triacanthos</i> L. категорично не доцільно включати до списку

	з високими захисними властивостями, з урахуванням недопущення інвазій чужорідних видів у природні екосистеми.	додатку 1 до цих Правил	інвазійних у степових умовах України. Потрібно чітко і конкретно окреслити ґрунтові і кліматичні умови для потенційної заборони вирощування в лісових масивах певних видів. Тобто питання формування списку інвазійних видів потребує окремого обговорення і категоричних доказів. Крім того у назвах видів у додатку 1 наявні помилки. Перелік інвазійних видів повинен затверджуватись окремим нормативно-правовим актом, що і передбачено Планом заходів з реалізації Стратегії біобезпеки та біологічного захисту на 2022—2025 роки, який затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07.07.2022 № 573-р
11. Відтворення лісів здійснюється за державними програмами і проектами, які передбачають застосування найбільш доцільних способів створення в найкоротші строки високопродуктивних лісів з господарсько цінних деревних і чагарникових порід.	Зміни не пропонуються	11. Відновлення лісів та лісорозведення здійснюються у спосіб, що забезпечує створення стійких до кліматичних змін лісів з високими захисними властивостями, з урахуванням необхідності збереження біорізноманіття та недопущення інвазій чужорідних видів у природні екосистеми	Не враховано У чинній редакції конкретно зазначено, що існують науково і професійно обґрунтовані програми і проекти, які апріорі складаються з урахуванням найсучасніших тенденцій створення стійких до кліматичних змін лісів. Пропоновані вимоги викладені у пункті 5 проекту акта
12. Відновлення лісів забезпечується природним, штучним і комбінованим способом.	12. Відтворення лісів забезпечується природним способом (використання природного поновлення господарсько цінних порід),	12. Відтворення лісів забезпечується природним способом (використання природного поновлення геобіодарсько цінних порід),	Враховано Викласти в такій редакції: Відтворення лісів забезпечується природним способом (використання

	штучним способом (створення лісових культур методом садіння садивного матеріалу, висіванням насіння або посадження методів садіння та висівання) і комбінованим способом, який поєднує природне поновлення та створення лісових культур. Вибір кожного із способів відтворення лісів здійснюють з урахуванням особливостей відповідної лісокультурної площі і проводиться власником лісів або постійним лісокористувачем.	штучним способом (створення лісових культур методом садіння садивного матеріалу, висіванням насіння або посадження методів садіння та висівання) і комбінованим способом, який поєднує природне поновлення та створення лісових культур. Вибір кожного із способів відтворення лісів здійснюють з урахуванням особливостей відповідної лісокультурної площі, проводиться власником лісів або постійним лісокористувачем	природного поновлення), штучним способом (створення лісових культур методом садіння садивного матеріалу, висіванням насіння або посадження методів садіння та висівання) і комбінованим способом, який поєднує природне поновлення та створення лісових культур. Вибір кожного із способів відтворення лісів здійснюють з урахуванням лісорослинних умов та особливостей відповідної лісокультурної площі
14. 3 метою природного відновлення лісів на ділянках залишаються: зруби з достатньою кількістю життєздатного самосіву і підrostу головних і супутніх порід, що відповідають корінним типам деревостанів; зруби, згарища, на яких проведення заходів щодо сприяння природному поновленню буде достатнім для наступного відновлення цінних порід і формування високопродуктивних молодняків; зруби в деревостанах, в яких забезпечується успішне порослеве і насіннево-порослеве відновлення (зруби вільхи, верби, осока в усіх лісорослинних зонах, а також листяних порід у байрачних лісах І і II генерації), а вирощені молодняки відповідатимуть цільовому призначенню.	<i>Зміни не пропонуються</i>	14. 3 метою природного відновлення лісів на ділянках залишаються: зруби з достатньою кількістю життєздатного самосіву і підrostу головних і супутніх порід, що відповідають корінним типам деревостанів; зруби, згарища, на яких проведення заходів щодо сприяння природному поновленню буде достатнім для наступного відновлення цінних порід і формування високопродуктивних молодняків; зруби в деревостанах, в яких забезпечується успішне порослеве і насіннево-порослеве відновлення (зруби вільхи, верби, осока в усіх лісорослинних зонах, а також листяних порід у байрачних лісах І і II генерації), а вирощені молодняки відповідатимуть цільовому призначенню, а також ділянки	Частково втрачено У даний пункт проєкту акта зміни не пропонуються, але з метою врегулювання позицій з громадськими організаціями вирішено пункт 2 проєкту акта доповнити абзацом такого змісту: «Відтворення лісів здійснюється з урахуванням: екологічних умов провадження планованої діяльності, встановлених висновком з оцінки впливу на довкілля; додаткових заходів і дій із запобігання, уникнення, зменшення (пом'якшення), усунення, обмеження впливу господарської діяльності на довкілля за результатами післяпроектного моніторингу в рамках оцінки впливу на довкілля; обмежень та вимог, встановлених

		<i>відповідно до умов, встановлених законами України «Про природно-заповідний фонд» та «Про оцінку впливу на довкілля»</i>	проектами створення, положеннями та проектами організації територій та об'єктів природно-заповідного фонду України; режиму у межах охоронних зон для збереження біорізноманіття у лісах, а також режиму у межах охоронних зон для збереження об'єктів Червоної книги України; обмежень та вимог, встановлених у рамках проведення лісової сертифікації.»
18. На ділянках у зоні радіоактивного забруднення з рівнем радіації, небезпечним для проведення комплексу робіт, пов'язаних із створенням лісових культур, застосовуються заходи щодо сприяння природному поновленню лісів шляхом механічного обробітку ґрунту та висівання насіння деревних порід. Ефективність цих заходів оцінюється на п'ятий рік після їх здійснення.	<i>Зміни не пропонуються</i>	18. На радіаційно небезпечних землях, радіоактивно забруднених землях, землях, забруднених вибухонебезпечними предметами, а також в межах зони відчуження та зони безумовного (обов'язкового) відселення відтворення лісів здійснюється виключно шляхом природного поновлення або комбінованим способом.	Не враховано Щодо обов'язкового залишення земель, забруднених вибухонебезпечними предметами, під природне поновлення – питання дискусійне. Усі землі, забруднені вибухонебезпечними предметами, потребують обов'язкового проведення відповідних заходів з розмінування. За умови безапеляційного залишення земель, забруднених вибухонебезпечними предметами, під природне поновлення існує багато ризиків, які потребують ретельного аналізу.
20. У разі проведення рубки головного користування на ділянках з наявністю самосіву та підросли головних і супутніх порід технологія лісозаготівель повинна бути спрямована на їх збереження.	<i>Пропонується виключити</i>	20. У разі проведення суцільних рубок всіх видів та кінцевого прийому поступових рубок на ділянках з наявністю самосіву та підросли головних і супутніх порід технологія лісозаготівель повинна бути спрямована на їх збереження.	Не враховано Регулюється іншим актом (Правилами рубок в лісах України)
22. Зруби і згарища повинні бути	22. Зруби і згарища повинні бути	22. Зруби і згарища повинні бути	Не враховано

очищені від деревини і порубкових залишків та залісені протягом одного - двох років. Лісові культури, що загинули, що загинули, відновлюються в наступному році. Зазначені строки залісення можуть бути продовжені за погодженням з органом виконавчої влади з питань лісового господарства Автономної Республіки Крим і територіальними органами Держлісагентства у зв'язку з необхідністю ліквідації наслідків стихії (вітровал, пожежа, посуха тощо).	залісені протягом одного - двох років. Лісові культури, що загинули, відновлюються в наступному році. Зазначені строки залісення можуть бути продовжені за погодженням з органом виконавчої влади з питань лісового господарства Автономної Республіки Крим і територіальними органами Держлісагентства у зв'язку з необхідністю ліквідації наслідків стихії (вітровал, пожежа, посуха тощо).	щодо пункту відсутній) 22. Зруби і згарища повинні бути очищені від деревини і порубкових залишків (окрім мертвої деревини, що залишається у відповідності до вимог чинного законодавства) та залісені протягом одного - двох років. Лісові культури, що загинули, відновлюються в наступному році.	Насправді просктом акта передбачено виключити слова: «очищені від деревини і порубкових залишків». За вимогами сертифікації лісів частина мертвої деревини залишається на лісосіках. Кількість мертвої деревини в чинному законодавстві не передбачена. Дана норма запропонована до регуляції просктом Правил рубок в лісах України
23. На кожну ділянку після детального обстеження за рік або більше до періоду залісення залежно від способу обробітку ґрунту постійними лісокористувачами і власниками лісів складається проект створення лісових культур.	23. На кожну ділянку після обстеження власниками лісів і постійними лісокористувачами складаються: проект створення лісових культур або проект природнього поновлення.	(написали, що пропозицій ДАЛРУ щодо пункту відсутній) 23. На кожну ділянку після детального обстеження за рік або більше до періоду залісення залежно від способу обробітку ґрунту постійними лісокористувачами і власниками лісів складається проект створення лісових культур, який оприлюднюється на веб-сайті територіального органу Держлісагентства протягом двадцяти робочих днів	Враховано частково Викласти в такій редакції: 23. На кожну ділянку після обстеження власниками лісів і постійними лісокористувачами складаються: проект створення лісових культур або проект природнього поновлення, який затверджується власником лісів, постійним лісокористувачем (його філією, представництвом, відділенням чи іншим відокремленим підрозділом). Орган виконавчої влади з питань лісового господарства Автономної Республіки Крим, відповідний територіальний орган Держлісагентства здійснює розгляд затверджених проектів лісових культур, лісових плантацій та природнього поновлення, за результатом

			розгляду погоджує зведену відомість проєктів лісових культур, лісових плантацій та зведену відомість проєктів природного поновлення і протягом десяти робочих днів після погодження забезпечує їх оприлюднення на своєму веб-сайті.
33. Лісове насіння і садивний матеріал повинні відповідати державним стандартам вирощений у ґрунтово-кліматичних умовах, що відповідають лісорослинним умовам лісокультурної площі. Використання лісового насіння та садивного матеріалу деревних і чагарникових порід повинно відповідати вимогам лісонасіннєвого (лісокультурного) районування.	33. Лісове насіння і садивний матеріал повинні відповідати державним стандартам, бути заготовленим і вирощеним у ґрунтово-кліматичних умовах, що відповідають лісорослинним умовам лісокультурної площі. Використання лісового насіння та садивного матеріалу деревних і чагарникових порід повинно відповідати вимогам лісонасіннєвого (лісокультурного) районування.	33. Лісове насіння і садивний матеріал повинні відповідати державним стандартам, бути заготовленим і вирощеним у ґрунтово-кліматичних умовах, що відповідають лісорослинним умовам лісокультурної площі. Використання лісового насіння та садивного матеріалу деревних і чагарникових порід повинно відповідати вимогам лісонасіннєвого (лісокультурного) районування.	Враховано частково Викласти в такій редакції: 33. Лісове насіння і садивний матеріал повинні відповідати державним стандартам. Використання лісового насіння та садивного матеріалу деревних і чагарникових порід повинно відповідати вимогам лісонасіннєвого (лісокультурного) районування.
34. Лісові культури створюються, як правило, з деревних порід, що відповідають типам лісорослинних умов і цільовому призначенню. У схемі змішення лісових культур вводяться також ґрунтополіпшувальні, плодоягідні деревні породи та чагарники. Для поліпшення складу насаджень може здійснюватися інтродукція деревних порід, які мають перевагу над місцевими.	Зміни не пропонуються	34. Лісові культури створюються, як правило, з деревних порід, що відповідають типам лісорослинних умов і цільовому призначенню. У схемі змішення лісових культур вводяться також ґрунтополіпшувальні, плодоягідні деревні породи та чагарники. Для поліпшення складу насаджень може здійснюватися інтродукція деревних порід, які мають перевагу над місцевими.	Не враховано Інтродукція – важлива складова посилення потенціалу стійкості і продуктивності насаджень у майбутньому. Терміни «інтродукція» і «інвазія» мають абсолютно різне значення. Для прикладу – сосна звичайна на півдні Луганської області росте в інтродукованому для неї районі. Світовий досвід показує, що в умовах зміни клімату інтродукція стає вагомим інструментом адаптації.

			Разом з тим зауважено, що підпунктом 7 пункту 1 Рішення Ради національної безпеки і оборони України від 29 вересня 2022 року «Про охорону, захист, використання та відтворення лісів України в особливий період» уведеного в дію Указом Президента України від 29 вересня 2022 року № 675/2022, Кабінету Міністрів України доручено спільно з Національною академією наук України, Національною академією аграрних наук України опрацювати питання стосовно розроблення наукових рекомендацій щодо застосування нових перспективних інтродукованих видів деревних порід для часткової заміни аборигенних деревостанів, які встигають, підвищення продуктивності і біологічної стійкості майбутніх лісів, забезпечення захисту лісів від шкідників і хвороб.
40. Лісорозведення провадиться на: деградованих і малопродуктивних сільськогосподарських землях, що підлягають консервації шляхом залісення; непродуктивних для використання в сільському господарстві землях (яри, балки, крутосхили, кам'янисті розливи, піски); рекультивованих землях.	40. Лісорозведення провадиться на: деградованих і малопродуктивних сільськогосподарських землях, що підлягають консервації шляхом залісення; непродуктивних для використання в сільському господарстві землях (яри, балки, крутосхили, кам'янисті розливи, піски);	40. Лісорозведення здійснюється шляхом створення лісових культур або шляхом сприяння природному відновленню на придатних для створення лісів землях, не вкритих лісовою рослинністю. Лісорозведення може здійснюватися на землях усіх категорій з дотриманням вимог щодо використання земельної ділянки за цільовим призначенням. Лісорозведення (крім створення	Враховано частково Викласти в такій редакції: 40. Лісорозведення провадиться на: землях, що підлягають консервації шляхом залісення; деградованих землях, малопродуктивних землях, що не мають степового, лучного, лісового рослинного покриву, господарське використання яких є екологічно небезпечним та

галявинах і пустирях; землях сільськогосподарського та іншого призначення, виділених для створення захисних лісових насаджень лінійного типу (полезахисних лісових смуг, смуг уздовж берегів річок, каналів, водоймищ, залізниць, автомобільних доріг тощо).	рекультивованих землях, галявинах і пустирях; землях сільськогосподарського та іншого призначення, виділених для створення захисних лісових насаджень лінійного типу (полезахисних лісових смуг, смуг уздовж берегів річок, каналів, водоймищ, залізниць, автомобільних доріг тощо); інших землях придатних для створення лісів. Лісорозведення може здійснюватися на землях усіх категорій за умови дотримання усіх вимог щодо використання земельної ділянки за цільовим призначенням.	лісових насаджень лінійного типу) не здійснюється на ділянках, вкритих природною трав'янистою рослинністю (степові ділянки, лучні ділянки, болота, галявини) або таких, що мають бути вкриті природною трав'янистою рослинністю у відповідності до природно-кліматичних умов. Лісорозведення не здійснюється, якщо такі заходи можуть негативно вплинути на об'єкти Червоної книги України, об'єкти офіційних переліків регіонально рідкісних видів тварин та рослин, об'єкти Зеленої книги України, об'єкти міжнародних договорів у сфері збереження біорізноманіття, дикої флори та фауни.	економічно неефективним, а також техногенно забруднених земельних ділянках, на яких неможливо одержати екологічно чисту продукцію; інших деградованих та малопродуктивних землях; непридатних для використання в сільському господарстві землях (яри, балки, крутосхили, кам'янисті розсипи, піски); рекультивованих землях, галявинах і пустирях; землях сільськогосподарського та іншого призначення, виділених для створення захисних лісових насаджень лінійного типу; інших землях придатних для створення лісів. Лісорозведення може здійснюватися на землях усіх категорій за умови дотримання усіх вимог щодо використання земельної ділянки за цільовим призначенням. Лісорозведення не здійснюється на степових, лучних ділянках, болотах, біогалявинах. З метою врегулювання позицій з громадськими організаціями вирішено пункт 2 проекту акта доповнити абзацом такого змісту: «Заходи з відтворення лісів не проєктуються та не здійснюються у місцях перебування (зростання) об'єктів Червоної книги України»
---	--	---	---

			у випадку, якщо причинами зміни чисельності таких об'єктів є розорювання, заліснення або інші дії, які передбачають пошкодження ґрунтового покриву.»
43. Суцільні лісові культури створюються після вирубування та очищення ділянок малоцінних насаджень (пристигаючі еревостани, малоцінні чагарники тощо).	Зміни не пропонуються	43. Суцільні лісові культури створюються після вирубування та очищення малоцінних насаджень (пристигаючі низькоповності деревостани, малоцінні чагарники тощо) за умови відсутності природного поновлення головних деревних порід.	Не враховано Запропоновані позиції викладені в пункті 14 проекту акта.

ПРОТОКОЛ УЗГОДЖЕННЯ ПОЗИЦІЙ
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України
«Про внесення змін до Правил відтворення лісів»

1. Неврегульовані розбіжності

Пропозиції	Положення спірної частини проєкту акта (у разі потреби)	Редакція розробника

2. Враховані зауваження

Пропозиції	Положення спірної частини проєкту акта (у разі потреби)	Пропозиції
1. «5. Обсяги робіт щодо відновлення лісів і лісорозведення визначаються на підставі матеріалів лісовпорядкування, або спеціального обстеження, що здійснює власник лісів чи постійний лісокористувач, з урахуванням необхідності збереження природних екосистем. У ході відновлення лісів та лісорозведення не допускається використання інвазійних видів дерев та чагарників, зазначених у додатку 1 до цих Правил».	До пункту 3 проєкту Змін: «5. Обсяги робіт щодо відновлення лісів і лісорозведення визначаються на підставі матеріалів лісовпорядкування, або спеціального обстеження, що здійснює власник лісів чи постійний лісокористувач, з урахуванням необхідності збереження природних екосистем. Відновлення лісів та лісорозведення здійснюються у спосіб, що забезпечує створення стійких до кліматичних змін лісів з високими захисними властивостями, з урахуванням недопущення інвазій чужорідних видів у природні екосистеми».	Не враховано. Пропозиція: Обсяги робіт щодо відновлення лісів і лісорозведення визначаються на підставі матеріалів лісовпорядкування, або спеціального обстеження, що здійснює власник лісів чи постійний лісокористувач, з урахуванням необхідності збереження природних екосистем. Відновлення лісів та лісорозведення здійснюються у спосіб, що забезпечує створення стійких до кліматичних змін лісів з високими захисними властивостями, з урахуванням недопущення інвазій чужорідних видів у природні екосистеми. Заборонено здійснювати відтворення лісів інвазійними видами дерев включеними до переліку інвазивних чужорідних видів рослинного світу, затвердженого наказом

1. «2. Відтворення лісів здійснюється на лісових ділянках, що були вкриті лісовою рослинністю (зруби, згарища, рідколісся, насадження що загинули, тощо), шляхом відновлення, а на землях, що раніше не були зайняті лісом – лісорозведення».	До пункту 2 проєкту Змін «2. Відтворення лісів здійснюється власниками лісів та постійними лісокористувачами на лісових ділянках, шляхом відновлення лісових ділянок, що були вкриті лісовою рослинністю, а на землях, що раніше не були зайняті лісом або виділених для створення лісових насаджень – лісорозведення. Лісорозведення здійснюється шляхом створення лісових культур або шляхом сприяння природному відновленню на придатних для створення лісів землях, не вкритих лісовою рослинністю».	Міндовкілля. Знято Водночас згідно із зауваженнями до пункту 14 Правил пункт 2 доповнено такими абзацами: «Відтворення лісів здійснюється з урахуванням: екологічних умов провадження планованої діяльності, встановлених висновком з оцінки впливу на довкілля; додаткових заходів і дій із запобігання, уникнення, зменшення (пом'якшення), усунення, обмеження впливу господарської діяльності на довкілля за результатами післяпроектного моніторингу в рамках оцінки впливу на довкілля; обмежень та вимог, встановлених проєктами створення, положеннями та проєктами організації територій та об'єктів природно-заповідного фонду України; режиму у межах охоронних зон для збереження біорізноманіття у лісах, а також режиму у межах охоронних зон для збереження об'єктів Червоної книги України; обмежень та вимог, встановлених у рамках проведення лісової сертифікації.»
2. «3. На лісових ділянках, експлуатаційних лісів зайнятих чагарниками, низькопродуктивними і малоцінними насадженнями, на яких можливе вирощування більш цінних та високопродуктивних деревостанів, відновлення лісів здійснюється	Зміни до пункту 3 Правил проєктом акта не пропонуються. Чинна редакція Правил: «3. На лісових ділянках, зайнятих чагарниками, низькопродуктивними і	Знято

шляхом реконструкції насаджень лісокультурними методами».	малоцінними насадженнями, на яких можливе вирощування більш цінних та високопродуктивних деревостанів, відновлення лісів здійснюється шляхом реконструкції насаджень лісокультурними методами.».	
3. «4. Землі для лісорозведення виділяються в порядку, встановленому законодавством».	Зміни до пункту 4 Правил проєктом акта не пропонуються. Чинна редакція Правил: «4. Землі для лісорозведення виділяються в порядку, встановленому земельним законодавством».	Не враховано Не наполягають
4. «12. Відтворення лісів забезпечується природним способом (використання природного поновлення господарсько цінних порід), штучним способом (створення лісових культур методом садіння садивного матеріалу, висіванням насіння або поєднання методів садіння та висівання) і комбінованим способом, який поєднує природне поновлення та створення лісових культур.	До пункту 6 проєкту акта: «12. Відтворення лісів забезпечується природним способом (використання природного поновлення господарсько цінних порід), штучним способом (створення лісових культур методом садіння садивного матеріалу, висіванням насіння або поєднання методів садіння та висівання) і комбінованим способом, який поєднує природне поновлення та створення лісових культур. Вибір кожного із способів відтворення лісів здійснюють з урахуванням особливостей відповідної лісокультурної площі проводиться власником лісів або постійним лісокористувачем».	Враховано «Відтворення лісів забезпечується природним способом (використання природного поновлення), штучним способом (створення лісових культур методом садіння садивного матеріалу, висіванням насіння або поєднання методів садіння та висівання) і комбінованим способом, який поєднує природне поновлення та створення лісових культур. Вибір кожного із способів відтворення лісів здійснюють з урахуванням особливостей відповідної лісокультурної площі, проводиться власником лісів або постійним лісокористувачем».
5. «14. З метою природного відновлення лісів на ділянках залишаються: зруби з достатньою кількістю життєздатного самосіву і підросту головних і супутніх порід, що відповідають корінним типам деревостанів;	Зміни до пункту 14 Правил проєктом акта не пропонуються. Чинна редакція Правил: 14. З метою природного відновлення лісів на ділянках залишаються:	Враховано Шляхом доповнення пункту 2 такими абзацами: «Відтворення лісів здійснюється з урахуванням:

зруби, згарища, на яких проведення заходів щодо сприяння природному поновленню буде достатнім для наступного відновлення цінних порід і формування високопродуктивних молодняків; зруби в деревостанах, в яких забезпечується успішне порослеве і насіннево-порослеве відновлення (зруби вільхи, верби, осока в усіх лісорослинних зонах, а також листяних порід у байрачних лісах I і II генерації), а вирощені молодняки відповідатимуть цільовому призначенню, а також ділянки відповідно до умов, встановлених законами України «Про природно-заповідний фонд» та «Про оцінку впливу на довкілля».	зруби з достатньою кількістю життєздатного самосіву і підросту головних і супутніх порід, що відповідають корінним типам деревостанів; зруби, згарища, на яких проведення заходів щодо сприяння природному поновленню буде достатнім для наступного відновлення цінних порід і формування високопродуктивних молодняків; зруби в деревостанах, в яких забезпечується успішне порослеве і насіннево-порослеве відновлення (зруби вільхи, верби, осока в усіх лісорослинних зонах, а також листяних порід у байрачних лісах I і II генерації), а вирощені молодняки відповідатимуть цільовому призначенню.	екологічних умов провадження планованої діяльності, встановлених висновком з оцінки впливу на довкілля; додаткових заходів і дій із запобігання, уникнення, зменшення (пом'якшення), усунення, обмеження впливу господарської діяльності на довкілля за результатами післяпроектного моніторингу в рамках оцінки впливу на довкілля; обмежень та вимог, встановлених проектами створення, положеннями та проектами організації територій та об'єктів природно-заповідного фонду України; режиму у межах охоронних зон для збереження біорізноманіття у лісах, а також режиму у межах охоронних зон для збереження об'єктів Червоної книги України; обмежень та вимог, встановлених у рамках проведення лісової сертифікації.»
6. «18. На радіаційно небезпечних землях, радіоактивно забруднених землях, землях, забруднених вибухонебезпечними предметами, а також в межах зони відчуження та зони безумовного (обов'язкового) відселення відтворення лісів здійснюється виключно шляхом природного поновлення або комбінованим способом».	Зміни до пункту 18 Правил проектом акта не пропонуються. Чинна редакція Правил: «18. На ділянках у зоні радіоактивного забруднення з рівнем радіації, небезпечним для проведення комплексу робіт, пов'язаних із створенням лісових культур, застосовуються заходи щодо сприяння природному поновленню лісів шляхом механічного обробітку ґрунту та висівання насіння деревних порід. Ефективність цих заходів оцінюється на п'ятий рік після їх здійснення».	Знято частково Зазначено що пункт потребує приведення у відповідність до Закону України «Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи»

7. «20. У разі проведення суцільних рубок всіх видів та кінцевого прийому поступових рубок на ділянках з наявністю самосіву та підросту головних і супутніх порід технологія лісозаготівель повинна бути спрямована на їх збереження».	До пункту 11 проєкту Змін Пропонується виключити з правил відтворення лісів пункт: «20. У разі проведення рубки головного користування на ділянках з наявністю самосіву та підросту головних і супутніх порід технологія лісозаготівель повинна бути спрямована на їх збереження».	Знято
8. «22. Зруби і згарища повинні бути очищені від деревини і порубкових залишків (окрім мертвої деревини, що залишається у відповідності до вимог чинного законодавства) та залісені протягом одного - двох років. Лісові культури, що загинули, відновлюються в наступному році».	До пункту 12 проєкту Змін «22. Зруби і згарища повинні бути залісені протягом одного - двох років. Лісові культури, що загинули, відновлюються в наступному році. Зазначені строки залісення можуть бути продовжені за погодженням з органом виконавчої влади з питань лісового господарства Автономної Республіки Крим і територіальними органами Держлісагентства у зв'язку з необхідністю ліквідації наслідків стихії (вітровал, пожежа, посуха тощо)».	Знято
9. «23. На кожному ділянці після детального обстеження за рік або більше до періоду залісення залежно від способу обробітку ґрунту постійними лісокористувачами і власниками лісів складається проєкт створення лісових культур, який оприлюднюється на веб-сайті територіального органу Держлісагентства протягом двадцяти робочих днів».	До пункту 13 проєкту Змін «23. На кожному ділянці після обстеження власниками лісів і постійними лісокористувачами складаються: проєкт створення лісових культур або проєкт природнього поновлення».	Враховано Викладено у такій редакції: «23. На кожному ділянці після обстеження власниками лісів і постійними лісокористувачами складаються: проєкт створення лісових культур або проєкт природнього поновлення, який затверджується власником лісів, постійним лісокористувачем (його філією, представництвом, відділенням чи іншим відокремленим підрозділом). Орган виконавчої влади з питань

		лісового господарства Автономної Республіки Крим, відповідний територіальний орган Держлісагентства здійснює розгляд затверджених проєктів лісових культур, лісових плантацій та природного поновлення, за результатом розгляду погоджує зведену відомість проєктів лісових культур, лісових плантацій та зведену відомість проєктів природного поновлення і протягом десяти робочих днів після погодження забезпечує їх оприлюднення на своєму веб-сайті.».
10. «33. Лісове насіння і садивний матеріал повинні відповідати державним стандартам, бути заготовленим і вирощеним у ґрунтово-кліматичних умовах, що відповідають лісорослинним умовам лісокультурної площі. Використання лісового насіння та садивного матеріалу деревних і чагарникових порід повинно відповідати вимогам лісонасіннєвого (лісокультурного) районування».	До пункту 16 проєкту Змін «33. Лісове насіння і садивний матеріал повинен відповідати державним стандартам вирощений у ґрунтово-кліматичних умовах, що відповідають лісорослинним умовам лісокультурної площі. Використання лісового насіння та садивного матеріалу деревних і чагарникових порід повинно відповідати вимогам лісонасіннєвого (лісокультурного) районування».	Знято Враховано частково: «33. Лісове насіння і садивний матеріал повинні відповідати державним стандартам. Використання лісового насіння та садивного матеріалу деревних і чагарникових порід повинно відповідати вимогам лісонасіннєвого (лісокультурного) районування.»
11. «34. Лісові культури створюються, як правило, з деревних порід, що відповідають типам лісорослинних умов і цільовому призначенню. У схеми змішення лісових культур вводяться також ґрунтополіпшувальні, плодоягідні деревні породи та чагарники. Для поліпшення складу насаджень може здійснюватися інтродукція деревних порід, які мають перевагу над місцевими».	Зміни до пункту 34 Правил проєктом акта не пропонуються. Чинна редакція Правил: «34. Лісові культури створюються, як правило, з деревних порід, що відповідають типам лісорослинних умов і цільовому призначенню. У схеми змішення лісових культур вводяться також ґрунтополіпшувальні, плодоягідні деревні породи та чагарники. Для	Знято

	поліпшення складу насаджень може здійснюватися інтродукція деревних порід, які мають перевагу над місцевими».	
12. «40. Лісорозведення здійснюється шляхом створення лісових культур або шляхом сприяння природному відновленню на придатних для створення лісів землях, не вкритих лісовою рослинністю. Лісорозведення може здійснюватися на землях усіх категорій з дотриманням вимог щодо використання земельної ділянки за цільовим призначенням. Лісорозведення (крім створення лісових насаджень лінійного типу) не здійснюється на ділянках, вкритих природною трав'янистою рослинністю (степові ділянки, лучні ділянки, болота, галявини) або таких, що мають бути вкриті природною трав'янистою рослинністю у відповідності до природно-кліматичних умов. Лісорозведення не здійснюється, якщо такі заходи можуть негативно вплинути на об'єкти Червоної книги України, об'єкти офіційних переліків регіонально рідкісних видів тварин та рослин, об'єкти Зеленої книги України, об'єкти міжнародних договорів у сфері збереження біорізноманіття, дикої флори та фауни».	До пункту 17 проєкту Змін «40. Лісорозведення провадиться на: деградованих і малопродуктивних сільськогосподарських землях, що підлягають консервації шляхом залісення; непридатних для використання в сільському господарстві землях (яри, балки, крутосхили, кам'янисті розсипи, піски); рекультивованих землях, галявинах і пустирях; землях сільськогосподарського та іншого призначення, виділених для створення захисних лісових насаджень лінійного типу (полезахисних лісових смуг, смуг уздовж берегів річок, каналів, водоймищ, залізниць, автомобільних доріг тощо); інших землях придатних для створення лісів. Лісорозведення може здійснюватися на землях усіх категорій за умови дотримання усіх вимог щодо використання земельної ділянки за цільовим призначенням».	Враховано частково Викладено в такій редакції: «40. Лісорозведення провадиться на: земельних ділянках, що підлягають консервації, визначених частиною першою статті 51 Закону України «Про охорону земель», шляхом залісення; рекультивованих землях, галявинах і пустирях; землях сільськогосподарського та іншого призначення, виділених для створення захисних лісових насаджень лінійного типу; інших землях придатних для створення лісів. Лісорозведення може здійснюватися на землях усіх категорій за умови дотримання усіх вимог щодо використання земельної ділянки за цільовим призначенням. Лісорозведення не здійснюється на степових, лучних ділянках, болотах, біогалявинах.»
13. «43. Суцільні лісові культури створюються після вирубування та очищення малоцінних насаджень (пристигаючі низькоповностні деревостани, малоцінні чагарники тощо) за умови	Зміни до пункту 43 Правил проєктом акта не пропонуються. Чинна редакція Правил «43. Суцільні лісові культури створюються	Знято

відсутності природного поновлення головних деревних порід».	після вирубування та очищення ділянок малоцінних насаджень (пристигаючі низькоповнотні еревостани, малоцінні чагарники тощо)».	
Доповнити проєкт постанови Кабінету Міністрів України пунктом: Міністерству захисту довкілля та природних ресурсів України в тримісячний строк затвердити перелік інвазійних видів дерев та кущів, заборонених до використання у ході відтворення лісів.	До проєкту постанови	Враховано Проєкт постанови Кабінету Міністрів України викласти в редакції: Кабінет Міністрів України постановляє: 1. Внести до Правил відтворення лісів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 1 березня 2007 року № 303 (Офіційний вісник України, 2007 р., № 16, ст. 589; 2013 р., № 82, ст. 3041; 2020 р., № 2, ст. 62, № 76, ст. 2432) зміни, що додаються. 2. Міністерству захисту довкілля та природних ресурсів України в тримісячний строк затвердити перелік інвазійних видів дерев та кущів, заборонених до використання у ході відтворення лісів.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА

від _____ 202_ р. № _____

Київ

Про внесення змін до Правил відтворення лісів

Кабінет Міністрів України **постановляє:**

1. Внести до Правил відтворення лісів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 1 березня 2007 року № 303 (Офіційний вісник України, 2007 р., № 16, ст. 589; 2013 р., № 82, ст. 3041; 2020 р., № 2, ст. 62, № 76, ст. 2432) зміни, що додаються.
2. Міністерству захисту довкілля та природних ресурсів України в тримісячний строк затвердити перелік інвазійних видів дерев та кущів, заборонених до використання у ході відтворення лісів.

Прем'єр-міністр України

Денис ШМИГАЛЬ

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від _____ 202_ р. № _____

ЗМІНИ,
що вносяться до Правил відтворення лісів

1. Пункт 1 доповнити абзацом такого змісту:

«Правила є обов'язковими до виконання всіма власниками лісів, постійними та тимчасовими лісокористувачами, а також орендарями та користувачами земельних ділянок, на яких розташовано полезахисні лісові смуги.».

2. Доповнити Правила пунктом 1¹ такого змісту

«1¹ Терміни, що вживаються у цих Правилах, мають таке значення:

Лісокультурна площа – ділянка землі, призначена для створення лісових культур.

Лісонасінне районування – розподіл території країни чи її регіонів на відносно однорідні частини за природними чинниками з метою використання насіння певного еколого-географічного походження для закладання лісових насаджень.

Лісокультурне районування - розподіл території країни чи її регіонів на частини на підставі поєднання однорідних кліматичних і ґрунтових умов, що обумовлюють типи створюваних лісових культур.».

3. Пункт 2 викласти в такій редакції:

«2. Відтворення лісів здійснюється власниками лісів та постійними лісокористувачами на лісових ділянках, шляхом відновлення лісових ділянок, що були вкриті лісовою рослинністю, а на землях, що раніше не були зайняті лісом та придатних для створення лісових насаджень – лісорозведення.

Лісорозведення здійснюється шляхом створення лісових культур або шляхом сприяння природному поновленню на придатних для створення лісів землях, не вкритих лісовою рослинністю.

Відтворення лісів здійснюється з урахуванням:

екологічних умов провадження планованої діяльності, встановлених висновком з оцінки впливу на довкілля;

додаткових заходів і дій із запобігання, уникнення, зменшення (пом'якшення), усунення, обмеження впливу господарської діяльності на довкілля за результатами післяпроектного моніторингу в рамках оцінки впливу на довкілля;

обмежень та вимог, встановлених проектами створення, положеннями та проектами організації територій та об'єктів природно-заповідного фонду України;

режиму у межах охоронних зон для збереження біорізноманіття у лісах, а також режиму у межах охоронних зон для збереження об'єктів Червоної книги України;

обмежень та вимог, встановлених у рамках проведення лісової сертифікації.

Заходи з відтворення лісів не проектується та не здійснюються у місцях перебування (зростання) об'єктів Червоної книги України у випадку, якщо причинами зміни чисельності таких об'єктів є розорювання, заліснення або інші дії, які передбачають пошкодження ґрунтового покриву.»

4. Пункт 5 викласти в такій редакції:

«5. Обсяги робіт щодо відновлення лісів і лісорозведення визначаються на підставі матеріалів лісовпорядкування, або спеціального обстеження, що здійснює власник лісів чи постійний лісокористувач, з урахуванням необхідності збереження природних екосистем.

Відновлення лісів та лісорозведення здійснюються у спосіб, що забезпечує створення стійких до кліматичних змін лісів з високими захисними властивостями, з урахуванням недопущення інвазій чужорідних видів у природні екосистеми.

Заборонено здійснювати відтворення лісів інвазійними видами дерев включеними до переліку інвазійних чужорідних видів рослинного світу, затвердженого наказом Міндовкілля».

5. У пункті 8 після слів «лісорослинних умов» доповнити словами «, природно-кліматичних умов з дотриманням вимог лісокультурного (лісонасінневого) районування.»

6. У пункті 9 після слова «Проектування» доповнити словом «лісокультурних».

7. Пункт 12 викласти в такій редакції:

«12. Відтворення лісів забезпечується природним способом (використання природного поновлення), штучним способом (створення лісових культур методом садіння садивного матеріалу, висіванням насіння або поєднання методів садіння та висівання) і комбінованим способом, який поєднує природне поновлення та створення лісових культур.

Вибір кожного із способів відтворення лісів здійснюють з урахуванням лісорослинних умов та особливостей відповідної лісокультурної площі проводиться власником лісів або постійним лісокористувачем.».

8. Пункт 15 викласти в такій редакції:

«15. Площі ділянок із задовільним попереднім поновленням після рубки підлягають технічному прийманню та за його результатами зараховуються до загальної площі відтворення лісів.».

9. У пункті 16 після слів «під час» доповнити словами «технічного приймання та».

10. Пункт 17 викласти в такій редакції:

«17. На ділянках з недостатньою кількістю або нерівномірним розміщенням природного поновлення господарсько цінних порід лісових дерев і

чагарників відповідно з нормативами інвентаризації та атестації лісових культур та природного поновлення визначених вимогами до проектування, технічного приймання, обліку та оцінки якості лісокультурних об'єктів, які затверджує Міндовкілля за поданням Держлісагентства, проводиться доповнення шляхом часткового висівання насіння і садіння садивного матеріалу головних та супутніх порід.».

11. Пункт 19 доповнити абзацами 5 та 6 такого змісту:
«висівання насіння під наметом деревостану;
залишення насінників на суцільних зрубках.».

12. У реченні першому абзацу першого пункту 22 слова «очищені від деревини і порубкових залишків та» виключити.

13. Пункт 23 викласти в такій редакції:
«23. На кожен ділянку після обстеження власниками лісів і постійними лісокористувачами складаються: проєкт створення лісових культур або проєкт природного поновлення, який затверджується власником лісів, постійним лісокористувачем (його філією, представництвом, відділенням чи іншим відокремленим підрозділом).

Форма та порядок складання проєкту створення лісових культур та проєкту природного поновлення визначається відповідно з вимогами до проектування, технічного приймання, обліку та оцінки якості лісокультурних об'єктів і форми технічної документації затверджує Міндовкілля за поданням Держлісагентства.

Орган виконавчої влади з питань лісового господарства Автономної Республіки Крим, відповідний територіальний орган Держлісагентства здійснює розгляд затверджених проєктів лісових культур, лісових плантацій та природного поновлення, за результатом розгляду погоджує зведену відомість проєктів лісових культур, лісових плантацій та зведену відомість проєктів природного поновлення і протягом десяти робочих днів після погодження забезпечує їх оприлюднення на своєму веб-сайті.».

14. У пункті 29 після слів «шкідників і хвороб» доповнити словами «, пошкодження іншими тваринами».

15. Пункт 32 викласти в такій редакції:
«32. Для відтворення лісів використовується:
садивний матеріал вирощений із відкритою кореневою системою;
садивний матеріал вирощений із закритою кореневою системою;
садивний матеріал вирощений із вегетативного матеріалу або з природного поновлення;
насіння деревних порід та чагарників, яке призначене для створення лісових культур, яке відповідає вимогам, встановленим законодавством у сфері лісового насінництва та розсадництва.

Насіння деревних порід та чагарників (шишки, супліддя, плоди) заготовляється на об'єктах постійної лісонасінневої бази та у високопродуктивних насадженнях відповідно до лісонасінневого (лісокультурного) районування.».

16. Пункт 33 викласти в такій редакції:

«33. Лісове насіння і садивний матеріал повинні відповідати державним стандартам . Використання лісового насіння та садивного матеріалу деревних і чагарникових порід повинно відповідати вимогам лісонасіннєвого (лісокультурного) районування.».

17. Пункт 40 викласти в такій редакції:

«40. Лісорозведення провадиться на:

земельних ділянках, що підлягають консервації, визначених частиною першою статті 51 Закону України «Про охорону земель», шляхом заліснення;

рекультивованих землях, галявинах і пустирях;

землях сільськогосподарського та іншого призначення, виділених для створення захисних лісових насаджень лінійного типу;

інших землях придатних для створення лісів.

Лісорозведення може здійснюватися на землях усіх категорій за умови дотримання усіх вимог щодо використання земельної ділянки за цільовим призначенням.

Лісорозведення не здійснюється на степових, лучних ділянках, болотах, біогалявинах.».

18. Пункт 49 викласти в такій редакції:

«49. Технічне приймання робіт з відтворення лісів проводиться при створенні лісових культур методом садіння у десятиденний термін після їх виконання, а при створенні лісових культур методом висівання не пізніше одного місяця.

Якісні та кількісні показники робіт з відтворення лісів встановлюються щорічно в осінній період при проведенні:

інвентаризації лісових культур і природнього поновлення;

атестації лісових культур і природнього поновлення.

Якісні та кількісні показники при переведенні площ лісових культур і природнього поновлення у вкриті лісовою рослинністю землі встановлюються при проведенні атестації лісових культур і природнього поновлення.».

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ

до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Правил відтворення лісів»

Зміст положення акта законодавства	Зміст відповідного положення проекту акта
1. Ці Правила регулюють відносини щодо відтворення лісів, спрямованих на створення високопродуктивних та з високими захисними властивостями деревостанів шляхом розроблення і проведення комплексу лісівничих та агротехнічних заходів.	1. Ці Правила регулюють відносини щодо відтворення лісів, спрямованих на створення високопродуктивних та з високими захисними властивостями деревостанів шляхом розроблення і проведення комплексу лісівничих та агротехнічних заходів. Правила є обов’язковими до виконання всіма власниками лісів, постійними та тимчасовими лісокористувачами, а також орендарями та користувачами земельних ділянок, на яких розташовано полезахисні лісові смуги.
Відсутній	1¹ Терміни, що вживаються у цих Правилах, мають таке значення: Лісокультурна площа – ділянка землі, призначена для створення лісових культур. Лісонасінне районування – розподіл території країни чи її регіонів на відносно однорідні частини за природніми чинниками з метою використання насіння певного еколого-географічного походження для закладання лісових насаджень. Лісокультурне районування - розподіл території країни чи її регіонів на частини на підставі поєднання однорідних кліматичних і ґрунтових умов, що обумовлюють типи створюваних лісових культур.

2. Відтворення лісів здійснюється постійними лісокористувачами і власниками лісів на лісових ділянках, що були вкриті лісовою рослинністю (зруби, згарища, рідколісся, насадження, що загинули, тощо), шляхом відновлення, а на землях, що раніше не були зайняті лісом, насамперед непридатних для використання в сільському господарстві або виділених для створення захисних лісових насаджень лінійного типу - лісорозведення.

2. Відтворення лісів здійснюється власниками лісів та постійними лісокористувачами на лісових ділянках, шляхом відновлення лісових ділянок, що були вкриті лісовою рослинністю, а на землях, що раніше не були зайняті лісом та придатних для створення лісових насаджень – лісорозведення.

Лісорозведення здійснюється шляхом створення лісових культур або шляхом сприяння природному поновленню на придатних для створення лісів землях, не вкритих лісовою рослинністю.

Відтворення лісів здійснюється з урахуванням: екологічних умов провадження планованої діяльності, встановлених висновком з оцінки впливу на довкілля;

додаткових заходів і дій із запобігання, уникнення, зменшення (пом'якшення), усунення, обмеження впливу господарської діяльності на довкілля за результатами післяпроектного моніторингу в рамках оцінки впливу на довкілля;

обмежень та вимог, встановлених проектами створення, положеннями та проектами організації територій та об'єктів природно-заповідного фонду України;

режиму у межах охоронних зон для збереження біорізноманіття у лісах, а також режиму у межах охоронних зон для збереження об'єктів Червоної книги України;

обмежень та вимог, встановлених у рамках

	проведення лісової сертифікації. Заходи з відтворення лісів не проектується та не здійснюються у місцях перебування (зростання) об'єктів Червоної книги України у випадку, якщо причинами зміни чисельності таких об'єктів є розорювання, заліснення або інші дії, які передбачають пошкодження ґрунтового покриву.
5. <i>Обсяги робіт з відтворення лісів і способи їх проведення визначаються на підставі матеріалів лісовпорядкування або спеціального обстеження з урахуванням фактичних змін у лісовому фонді України та залежно від стану земель, що підлягають залісненню.</i>	5. Обсяги робіт щодо відновлення лісів і лісорозведення визначаються на підставі матеріалів лісовпорядкування, або спеціального обстеження, що здійснює власник лісів чи постійний лісокористувач, з урахуванням необхідності збереження природних екосистем. Відновлення лісів та лісорозведення здійснюються у спосіб, що забезпечує створення стійких до кліматичних змін лісів з високими захисними властивостями, з урахуванням недопущення інвазій чужорідних видів у природні екосистеми. Заборонено здійснювати відтворення лісів інвазійними видами дерев включеними до переліку інвазійних чужорідних видів рослинного світу, затвердженого наказом Міндовкілля
8. Відтворення лісів у всіх природно-кліматичних зонах здійснюється на лісотипологічній основі відповідно до потенційних лісорослинних умов.	8. Відтворення лісів у всіх природно-кліматичних зонах здійснюється на лісотипологічній основі відповідно до потенційних лісорослинних умов, природно-кліматичних умов з дотриманням вимог лісокультурного (лісонасіннєвого) районування.
9. Проектування об'єктів, на яких передбачається	9. Проектування лісокультурних об'єктів, на яких

відтворення лісів, проводиться на основі актів огляду місць рубок, передачі земель під захисне лісорозведення, матеріалів обстеження ділянок лісокультурного фонду з урахуванням наукових рекомендацій та передового досвіду.	передбачається відтворення лісів, проводиться на основі актів огляду місць рубок, передачі земель під захисне лісорозведення, матеріалів обстеження ділянок лісокультурного фонду з урахуванням наукових рекомендацій та передового досвіду.
<i>12. Відновлення лісів забезпечується природним, штучним і комбінованим способом.</i>	12. Відтворення лісів забезпечується природним способом (використання природного поновлення), штучним способом (створення лісових культур методом садіння садивного матеріалу, висіванням насіння або поєднання методів садіння та висівання) і комбінованим способом, який поєднує природне поновлення та створення лісових культур. Вибір кожного із способів відтворення лісів здійснюють з урахуванням лісорослинних умов та особливостей відповідної лісокультурної площі проводиться власником лісів або постійним лісокористувачем.
<i>15. Площі ділянок із задовільним попереднім поновленням після рубки підлягають технічному прийманню і зараховуються до загальної площі відновлення лісів навесні поточного року.</i>	15. Площі ділянок із задовільним попереднім поновленням після рубки підлягають технічному прийманню та за його результатами зараховуються до загальної площі відтворення лісів.
<i>16. Площі ділянок із задовільним наступним насіннєвим та порослевим поновленням зараховуються до загальної площі відновлення лісів під час інвентаризації лісокультурних об'єктів наприкінці вегетаційного періоду.</i>	16. Площі ділянок із задовільним наступним насіннєвим та порослевим поновленням зараховуються до загальної площі відтворення лісів під час технічного приймання та інвентаризації лісокультурних об'єктів.
<i>17. Ділянки з недостатньою кількістю або нерівномірним розміщенням природного поновлення</i>	17. На ділянках з недостатньою кількістю або нерівномірним розміщенням природного поновлення

<i>господарсько цінних порід поповнюються шляхом висівання насіння або садіння сіянців чи саджанців головної та супутніх деревних порід.</i>	господарсько цінних порід лісових дерев і чагарників проводиться доповнення шляхом часткового висівання насіння і садіння садивного матеріалу головних та супутніх порід.
19. До заходів сприяння природному поновленню лісів належать: - збереження під час лісозаготівлі життєздатного підросту і молодняку господарсько цінних порід; - догляд за підростом та самосівом після закінчення лісосічних робіт; - мінералізація поверхні ґрунту.	19. До заходів сприяння природному поновленню лісів належать: - збереження під час лісозаготівлі життєздатного підросту і молодняку господарсько цінних порід; - догляд за підростом та самосівом після закінчення лісосічних робіт (лісівничі та агротехнічні заходи); - мінералізація поверхні ґрунту; висівання насіння під наметом деревостану; залишення насінників на суцільних зрубках.
22. Зруби і згарища повинні бути очищені від деревини і порубкових залишків та залісені протягом одного - двох років. Лісові культури, що загинули, відновлюються в наступному році. Зазначені строки залісення можуть бути продовжені за погодженням з органом виконавчої влади з питань лісового господарства Автономної Республіки Крим і територіальними органами Держлісагентства у зв'язку з необхідністю ліквідації наслідків стихії (вітровал, пожежа, посуха тощо).	22. Зруби і згарища повинні бути залісені протягом одного - двох років. Лісові культури, що загинули, відновлюються в наступному році. Зазначені строки залісення можуть бути продовжені за погодженням з органом виконавчої влади з питань лісового господарства Автономної Республіки Крим і територіальними органами Держлісагентства у зв'язку з необхідністю ліквідації наслідків стихії (вітровал, пожежа, посуха тощо).
23. На кожну ділянку після детального обстеження за рік або більше до періоду залісення залежно від способу обробітку ґрунту постійними лісокористувачами і власниками лісів складається проект створення лісових культур.	23. На кожну ділянку після обстеження власниками лісів і постійними лісокористувачами складаються: проект створення лісових культур або проект природного поновлення, який затверджується власником лісів, постійним лісокористувачем (його

	філією, представництвом, відділенням чи іншим відокремленим підрозділом). Орган виконавчої влади з питань лісового господарства Автономної Республіки Крим, відповідний територіальний орган Держлісагентства здійснює розгляд затверджених проєктів лісових культур, лісових плантацій та природного поновлення, за результатом розгляду погоджує зведену відомість проєктів лісових культур, лісових плантацій та зведену відомість проєктів природного поновлення і протягом десяти робочих днів після погодження забезпечує їх оприлюднення на своєму веб-сайті.
29. Садивний і посівний матеріал перед садінням і висіванням у разі потреби обробляється речовинами для захисту від підсихання, шкідників і хвороб та підвищення приживлюваності і прискорення росту.	29. Садивний і посівний матеріал перед садінням і висіванням у разі потреби обробляється речовинами для захисту від підсихання, шкідників і хвороб, пошкодження іншими тваринами та підвищення приживлюваності і прискорення росту.
<i>32. Для відтворення лісів використовується садивний матеріал, вирощений у ґрунтово-кліматичних умовах, що відповідають умовам лісокультурної площі.</i> <i>Насіння деревно-чагарникових порід заготовляється на об'єктах лісонасіннєвої бази та у високопродуктивних насадженнях.</i>	32. Для відтворення лісів використовується: садивний матеріал вирощений із відкритою кореневою системою; садивний матеріал вирощений із закритою кореневою системою; садивний матеріал вирощений із вегетативного матеріалу або з природного поновлення; насіння деревних та чагарникових порід, яке призначене для створення лісових культур, яку відповідає вимогам, встановленим законодавством у сфері лісового насінництва та розсадництва.

	Насіння деревно-чагарникових порід (шишки, супліддя, плоди) заготовляється на об'єктах постійної лісонасіннєвої бази та у високопродуктивних насадженнях відповідно до лісонасіннєвого (лісокультурного) районування.
<i>33. Лісове насіння і садивний матеріал деревно-чагарникових порід повинні відповідати вимогам лісонасіннєвого районування і державних стандартів.</i>	33. Лісове насіння і садивний матеріал повинні відповідати державним стандартам (ГОСТ 3317-90 «Сеянцы деревьев и кустарников. Технические условия», ДСТУ 2980:1995 «Культури лісові. Терміни та визначення», ДСТУ 5036:2008 «Насіння дерев та кущів. Методи відбирання проб, визначання чистоти, маси 1000 насінин та вологості», ДСТУ 7127:2009 «Насіння дерев та кущів. Методи фітопатологічної та ентомологічної експертизи», ДСТУ 8558:2015 «Насіння дерев і кущів. Методи визначання посівних якостей (схожості, життєздатності, доброякісності), ДСТУ 9053:2020 «Насіння дерев і кущів. Посівні якості. Технічні умови»). Використання лісового насіння та садивного матеріалу деревних і чагарникових порід повинно відповідати вимогам лісонасіннєвого (лісокультурного) районування.
<i>40. Лісорозведення провадиться на: деградованих і малопродуктивних сільськогосподарських землях, що підлягають консервації шляхом залісення; непридатних для використання в сільському господарстві землях (яри, балки, крутосхили, кам'янисті</i>	40. Лісорозведення провадиться на: земельних ділянках, що підлягають консервації, визначених частиною першою статті 51 Закону України «Про охорону земель», шляхом залісення; рекультивованих землях, галявинах і пустирях; землях сільськогосподарського та іншого

розсипи, піски); рекультивованих землях, галявинах і пустирях; землях сільськогосподарського та іншого призначення, виділених для створення захисних лісових насаджень лінійного типу (полезахисних лісових смуг, смуг уздовж берегів річок, каналів, водоймищ, залізниць, автомобільних доріг тощо).	призначення, виділених для створення захисних лісових насаджень лінійного типу; інших землях придатних для створення лісів. Лісорозведення може здійснюватися на землях усіх категорій за умови дотримання усіх вимог щодо використання земельної ділянки за цільовим призначенням. Лісорозведення не здійснюється на степових, лучних ділянках, болотах, біогалявинах.
49. <i>Технічне приймання робіт з відтворення лісів проводиться у десятиденний строк після їх завершення.</i>	49. Технічне приймання робіт з відтворення лісів проводиться при створенні лісових культур методом садіння у десятиденний термін після їх виконання, а при створенні лісових культур методом висівання не пізніше одного місяця. Якісні та кількісні показники робіт з відтворення лісів встановлюються щорічно в осінній період при проведенні: інвентаризації лісових культур і природнього поновлення; атестації лісових культур і природнього поновлення. Якісні та кількісні показники при переведенні площ лісових культур і природнього поновлення у вкриті лісовою рослинністю землі встановлюються при проведенні атестації лісових культур і природнього поновлення.

України

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ОПРИЛЮДНЕННЯ
проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до
Правил відтворення лісів»

Відповідно до статей 9, 13 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» та з метою одержання зауважень і пропозицій, Держлісагентство повідомляє про оприлюднення проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Правил відтворення лісів» (далі – проект постанови).

Проект постанови розміщено в мережі Інтернет на офіційному веб-сайті Державного агентства лісових ресурсів України <https://forest.gov.ua/>

Зауваження та пропозиції до проекту постанови в письмовій та електронній формі надаються у місячний термін з дня опублікування за адресами:

Державне агентство лісових ресурсів України – м. Київ
(<https://forest.gov.ua/>); тел. (044) 235-49-43);

Голова Державного агентства
лісових ресурсів України

Юрій БОЛОХОВЕЦЬ

09.09.2022

09.09.2022 - ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ОПРИЛЮДНЕННЯ проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Правил відтворення лісів»

Відповідно до статей 9, 13 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» та з метою одержання зауважень і пропозицій, Держлісагентство повідомляє про оприлюднення проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Правил відтворення лісів» (далі – проєкт постанови).

Проєкт постанови розміщено в мережі Інтернет на офіційному веб-сайті Державного агентства лісових ресурсів України <https://forest.gov.ua/>

Зауваження та пропозиції до проєкту постанови в письмовій та електронній формі надаються у місячний термін з дня опублікування за адресами:

Державне агентство лісових ресурсів України – м. Київ (<https://forest.gov.ua/>); тел. (044) 235-49-43);

Голова Державного агентства лісових ресурсів України	Юрій БОЛОХОВЕЦЬ
---	------------------------

[Проєкт постанови \(.pdf, 212.81 Кб\)](#)

[Пояснююча записка \(.pdf, 1.63 Мб\)](#)

[АРВ внесення змін до правил відтворення лісів \(.pdf, 5.25 Мб\)](#)

[Додаток - зміни до правил відтворення лісів \(.pdf, 213.17 Кб\)](#)

[Порівняльна таблиця \(.pdf, 244.78 Кб\)](#)